

G. Ligozzi: Marija se prikaže Frančišku

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

JULIJ - AVGUST 1942. XV

Vsebinska 7.-8. štev.: Zlate rože iz božje krvi 161. — »Njemu, ki nas je opral s svojo krvjo« 162. — Molitev h Kristusu 163. — Škof o. Alojzij Mišić 165. — Sveti Frančišek Asiški 166. — Povišana je Marija 168. — Razdelil je in dal ubogim 169. — Porciunkulski odpustki in bolniki 170. — Katekizem tretjega reda sv. Frančiška 171. — Dobrodelnost prvih kristjanov 172. — Srce naše vere — sv. maša 174. — Frančiškanska znanost 176. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 177. — Na varnejši poti proti cilju 178. — Pasivnost krščanstva 179. — Albanska mladenka 181. — Iz moje celice 185. — Služabnica božja m. Marija od Trpljenja, ustanoviteljica frančiškank-misijonark Marijinih 186. — † Častita mati Melanija — šolska sestra 188. — Pax et bonum 189. — In naj molijo za mrtve... 191.

Celoletna naročnina 12 lir.

Posamezna številka 150 lir. Za Nez. Hrvatsko 40 kun. Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provincija sv. Križa. Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo »Cvetja«, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček-računa 11.495.

Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jože Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1942-XX

J u l i j

1 S		Predragocena Kri Jezusova	16 Č		Karmelska M. B., Kanon. sv. O. Frančiška
2 Č	VO.	Obiskanje Marije Device, Sv. Proces in Martinijan m.	17 P	Čm.	S. Aleš sp., Molitve za naše rajne
3 P	Čm.	S. Leon II. papež	18 S		S. Kamil sp., S. Marko in M. m.
4 S	Čm.	B. Rajmund Lul. muč.	19 N		8. pob. n., S. Vincencij Pav. sp.
5 N		6. pob. n., Sv. Ciril in Metod šk., S. Anton M. sp.	20 P		S. Hieronim Em. sp., S. Marij. dm.
6 P		Osmina sv. Petra in Pavla	21 T	PO.	B. Angelina, Osm. sv. B., S. Prak.
7 T		Od dneva	22 S		S. Marija Magdalena spok.
8 S	PO.	S. Elizabeta Port. vd.	23 Č	PO.	S. Lavrencij Brund. sp., S. Apolinarij šk., S. Liborij šksp.
9 Č	PO.	S. Nikolaj in tov. gork. muč.	24 P		B. Kunigunda d., S. Kristina dm.
10 P		B. Emanuel in tov. muč.	25 S		S. Jakob apostol, S. Krištof m.
11 S	PO.	S. Veronika Jul. d., S. Pij I. pm.	26 N	PO.	9. pob. n., S. Ana, mati Mar. D.
12 N		7. pob. n., S. Janez Gv. (Sv. Mohor in Fortunat)	27 P	PO.	B. M. Magdalena d., S. Pant. m.
13 P	PO.	S. Frančišek Solan sp.	28 T	Čm.	S. Nazarij, Celz, Viktor muč. in Inocenc. psp.
14 T	PO.	S. Bonaventura šk. in c. uč.	29 S	Čm.	S. Marta d., S. Feliks in tov. m.
15 S		Praznik presv. božjega groba, S. Henrik sp.	30 Č	Čm.	B. Simon, Peter in Arhangel sp.
			31 P		S. Ignacij Loj. sp.

A v g u s t

1 S		Vezi sv. Petra ap., Makab. b. m	16 N	PO.	12. pob. n., S. Joahim oče M. D.
2 N	PO.	10. pob. n., Porcijunkula, M. A.	17 P	PO.	S. Rok sp., S. Hijacint sp.
3 P	Čm.	Najdba sv. Štefana 1. muč.	18 T	PO.	B. Beatrika in Pavla dev.
4 T	PO.	S. N. O. Dominik sp.	19 S	PO.	S. Ludovik šk., S. Janez Eudes
5 S		Marija Snežna	20 Č		S. Bernard c. uč.
6 Č		Spremenjenje Gosp., S. Sikst II.	21 P		S. Ivana-Fr. Šantalska vd.
7 P	PO.	B. Agatangel in Kasijan muč., S. Kajetan, S. Donat	22 S	VO. PO.	7 veselj B. M. Dev., S. Timotej
8 S		S. Cirijak in tov. muč.	23 N		13. pob. n., S. Filip Benicij sp.
9 N	PO.	11. pob. n., S. Janez-Mar. Vian.	24 P		S. Jernej apostol
10 P		S. Lavrencij muč.	25 T	VO. PO.	S. Ludovik kr., zavetnik III. r.
11 T	PO. Čm.	B. Ludovika, Sv. Tiburcij, Suz.	26 S	PO.	B. Timotej in Bernard sp.
12 S	VO. PO.	S. Klara dev., ustanoviteljica	27 Č		S. Jožef Kalasanski sp.
13 Č	Čm.	B. Janez, Vincenc in Novelon sp.	28 P		S. Avguštin šk. in c. uč., S. Her.
14 P		S. Hipolit in Kasijan m.	29 S		Oglavlj enje S. Jan. Krstnika
15 S	VO. PO.	B. Sanktes in Frančišek sp.	30 N		14. pob. n., S. Roza Liman. d.
		Vneborzetje Mar. Device	31 P		S. Feliks in t. muč.
					S. Rajmund Non. sp.

Razlaga kratice: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

P. KRIZOSTOM:

Zlate rože iz božje krvi

*Iz dragocene božje krvi
sedem zlatih rož je vzknilo
in zemljo žejno prepojilo
z roso rajskih milosti.*

*Sveti krst je prvi cvet;
po njem iz satanovih rok
je človeški rod otet.*

*Druga roža: birma sveta,
ki človeku da moči
za življenje težka leta.*

*Tretja: sveto Rešnje je Telo —
dušam čudovita hrana
za popotnico v nebo.*

*Cvet četrti: sveta spoved,
ki pregrehe nam izmiva
in veselje v duše oliva.*

*Peta roža pa krepča
bolne s svetim oljem
in življenje novo da.*

*Šesta roža posvečuje
mašnike za službo božjo
in jih v bojih utrjuje.*

*Sedmi cvet iz raja
pa je sveti zakon,
ki dvoje src v enoto spaja.*

»Njemu, ki nas je opral s svojo krvjo«

Raz. 1, 5.

»Preživite v strahu čas svojega bivanja v tujini, ker veste, da niste z minljivimi rečmi, s srebrom ali zlatom, odkupljeni iz svojega praznega življenja, ki ste ga imeli od očetov, marveč s krvjo Kristusa ko nedolžnega in brezmadežnega Jagnjeta« (Petr 1, 19). Iz Babilona, kakor so Judje in kristjani radi imenovali Rim, opominja s temi besedami apostol Peter, prvi papež, ovčice Kristusove. Živite, kakor se spodobi kristjanom, hoče reči, in glejte na neskončno vredno odkupnino, ki jo je Kristus v svoji predragi krvi za nas dal.

Kri dragocena Kristusova, kri našega Gospoda in Odrešenika! Ta presveta kri en del je njegove presvete človeške narave, prelita v dneh trpljenja, pri vstajenju pa v poveličanem stanu zopet s telesom Gospodovim združena. Kri vsega in največjega češčenja vredna zato, ker je del Jezusove človeške narave, ker je v osebi Gospodovi neposredno združena z božjo naravo.

Prečudna sila ljubezni božje! Ena sama kapljica presvete krvi bi bila mogla oprati vso zemljo vseh grehov, pa je pretil Gospod in dal vso do zadnje kaplje. Prvikrat je tekla kri Odrešenikova, v majhnih kapljah, osmi dan po njegovem rojstvu, ko je bilo Dete po postavi obrezano. To je začetek in prvo dejanje skrivnosti polne zgodovine dragocene krvi božje. Potem je tekla presveta kri na Oljski gori. »In njegov pot je postal kakor kaplje krvi, ki so tekle na zemljo.« (Luk 22, 44.) Kri Kristusova teče, ko je Pilat Jezusa vzel in ga dal bičati. Bičanje je strašna, pretresljiva skrivnost, vsa potopljena v božjo kri. Spet curlja iz presvete Gospodove glave, ko so vojaki spletli krono iz trnja in mu jo deli na glavo.¹ In grenki, težki križev pot Gospodov, ali ni ves orošen z dragoceno krvjo? Na Kalvariji v potokih lije božja kri iz nešteto ran na z grehom napojeno zemljo. Vse dotlej, ko je vojak s sulico prebodel Jezusovo stran in je takoj pritekla kri in voda.

O dragocena kri, ker prava resnična cena za naše odrešenje in pravni dar za grehe človeštva. »Bil si žrtvovan in si nas s svojo krvjo Bogu odkupil iz vsakega rodu in jezika in naroda in ljudstva.« (Raz. 5, 9.) To novo pesem pojo Jagnjetu božjemu v nebesih. In pojmo tudi mi: »Njemu, ki nas ljubi in nas je opral naših grehov s svojo krvjo... njemu slava in moč na vekov veke. Amen.« (Raz. 1, 5.)

Že od nekaj so sv. očetje in cerkveni učeniki slavili in poveličevali presveto kri Gospodovo. Splošno češčenje se je v cerkvi razvijalo seveda le počasi. Močno se je povzdignilo zlasti ob času križarskih vojsk. Nastalo je mnogo bratovščin v počeščenje predrage krvi Gospodove. V začetku 19. stol. je bl. Gaspar del Buffalo ustanovil kongregacijo svetovnih duhovnikov misijonarjev od dragocene Krvi. L. 1849. je papež Pij IX. praznik predragocene Krvi Gospodove, ki se je obhajal skorajda le v tej kongregaciji, raztegnil na vesoljno cerkev in ga prvo nedeljo v juliju obhajati ukazal. Pij XI. pa je, da bi sadovi dragocene Krvi, s katero smo odrešeni, obilneje prihajali na človeški rod in bi se spomin nanjo vernim bolj živo priporočil, predragocene Krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa praznik povišal v praznik prvega reda in ga prestavil na prvi dan julija.

¹ »In ima ogrnjen plašč, ki je namočen s krvjo, in njegovo ime se imenuje Beseda božja.« (Raz. 19, 13.)

Molitev h Kristusu

Še vedno in vsak dan si med nami. In z nami boš vedno. Med nami živiš, pri nas na zemlji, ki je tvoja in naša, ki te je sprejela otroka med otroke in obsojenca med obsojence; živiš z živimi na zemlji, ki ti ugaja in ki jo ljubiš, živiš nadčloveško življenje na človeški zemlji, morda neviden tudi onim, ki te iščejo morebiti v podobi reveža, ki kupuje sam svoj kruh in se nihče zanj ne zmeni.

Ali sedaj je prišel čas, ko je treba, da se nam znova razodeneš in se odločno izkažeš temu rodu. Ti, Jezus, poznaš našo revščino; ti veš, kako je ogromna naša beda, priznati moraš, da smo nedopovedljivo ubogi, da so naše tegobe težke in resnične, poznati moraš naše pomanjkanje in našo obupnost. Ti veš, kako potrebujemo tvojega posredovanja, kako nujen je tvoj povratek med nas.

Vrni se, morda samo za malo časa, znamenje daj, nepričakovano in nenadoma, četudi spet takoj izgineš; samo da se pokažeš, prideš in greš, eno edino besedo reci ob svojem prihodu; eno znamenje daj, eno edino sporočilo nam izroči, morda naj bo to svojevrsten blisk na nebu, luč v noči, odpri nebo, razsvetli noč, daj nam eno samo uro svoje večnosti, z eno edino besedo prelomi svoj molk.

Potrebujemo te, tebe in nikogar drugega! Samo ti, ki nas ljubiš, moreš razumeti nas, ki trpimo, kako razumemo sami sebe. Samo ti moreš razumeti, kako si silno, neizmerno potreben na tem svetu, v tej uri! Nihče drugi, nihče izmed toliko živčih, nihče izmed onih, ki spe v blatu slave, ne more dati nam revnim, ki smo zašli v strašno pomanjkanje, najstrašnejšo duševno nesrečo, ono dobro, ki bi nas rešilo. Vsi te potrebujejo, tudi oni, ki tega ne vedo, in oni, ki ne vedo mnogo več od onih, ki vedo. Lačni misli, da išče kruha, a čuti glad po tebi; žejni misli, da hoče vode, a ga žeja po tebi; bolni se vara, da hrepeni po zdravju, a je bolan, ker nima tebe. Kdor išče na svetu lepoto, išče nevede tebe, ki si popolna lepota; kdor v svojih mislih zasleduje resnico, hrepeni nehote za teboj, ki si edina znanja vredna resnica; kdor teži za vero, išče tebe, edini mir, v katerem morejo počivati najbolj nemirna srca. Ona te kličejo in ne vedo, da te kličejo, in njihov klic je neizrečeno bolestnejši od našega.

Ne kličemo te iz ničemurnosti, da bi te gledali, kakor so te gledali Galilejci in Judje, ne iz radosti, da gledamo enkrat v tvoje oči, niti iz neumnega ponosa, da te premagamo s svojo molitvijo. Ne prosimo, da prideš v nebeški slavi, v blesku spremenjenja, niti v angelskih zvokih in v vsej zvišeni liturgiji zadnjega prihoda. Ti veš, koliko ponižnosti je v naši silni drznosti, samo tebe hočemo, tvojo osebo, tvoje ubogo, raztrgano in prebodeno telo, v tvoji revni srajci revnega delavca; pogledati hočemo v one oči, ki vidijo skozi prsno steno in srčno meso in ozdravljajo, kadar s pogledom ranijo in povzročajo krvavitev, kadar pogledajo nežno. Radi bi slišali tvoj glas, ki strahuje hudobne duhove, ko je mil in očara otroke, ko glasno doni.

Ti veš, kako silno potrebna sta ravno v tem času tvoj pogled in tvoja beseda. Ti dobro veš, da more en tvoj pogled spreobrniti in spremeniti naše duše, da nas more tvoj glas potegniti iz gnoja naše neskončne bede; ti veš bolje kakor mi, mnogo globlje kakor mi, da je tvoja navzočnost nujna in neodložljiva v tej dobi, ki te ne pozna.

Prvikrat si prišel, da nas rešiš, rodil si se, da nas rešiš, govoril si, da nas rešiš, križati si se dal, da nas rešiš: tvoja umetnost, vse tvoje delo, tvoje poslanstvo, vse tvoje življenje je bilo posvečeno naši rešitvi. In mi smo danes v teh črnih dneh, polnih bridkosti in hudobije, v teh strašnih in obupnih letih,

ki so kakor ena sama zgoščena, nezmožna groza in boleost, še bolj potrebni, da nas rešiš!

Ako bi bil ti zavisten in samoljuben Bog, jezen, maščevalen ali tudi samo pravičen, ne bi poslušal naše prošnje. Kar so ti namreč ljudje mogli narediti hudega, so ti naredili tudi po tvoji mučeniški smrti še več kakor v življenju; vsi, jaz, ki ti govorim, ravno tako kakor drugi, smo ti storili. Milijoni Judov so te poljubljali potem, ko so te prodali, ne samo za 30 srebrnikov in ne samo enkrat; legije farizejev in roji Kajfov so te obsodili za hudodelca, ki zasluži križ; tisočkrat so te križali v mislih in željah; ničvredna drhal ti večno daje zaušnice in ti pljuje v obraz; sluge, vojaki in vratarji krivičnih denarnih mogotcev in svetnih oblastnikov so ti kruto izmrevarili hrbet in okrvavili čelo; tisoči črno in rdeče oblečenih Pilatov, parfumiranih z mazili, lepo počesanih in obritih, ki so ravnokar stopili iz kopeli, so te tisočkrat izročali krvnikom, potem ko so dognali, da si nedolžen. Nešteta prevzetna in pijana usta napuhnjencev zahtevajo svobodo za uporne tatove, priznane hudodelce, za javne morilce, tebe pa gonijo na Kalvarijo in te pribijajo na križ z žebli, ki sta jih skovali strahopetnost in sovraštvo.

Ali si ti odpušchal vsem in vedno. Ti, ki si živel v sredi med nami, poznaš temelje naše nesrečne narave. Mi smo samo krpe in izrodki, nestalno in prehodno listje, krvniki samim sebi, slabe nakaze, ki se valjajo v svojem zlu, kakor se valja poviti dojenček v svoji mokroti, kakor pijanec, ki je telebnil na tla, v svojem izbljvku, kakor zabodeni v svoji krvi, kakor gobavec v svojem gnoju. Zavrgli smo te, ker si za nas preveč čist, obsodili smo te na smrt, ker si ti obsojal naše življenje. Ti sam si govoril te dni: »Med ljudmi sem bil in v telesu sem se jim razodel; in dobil sem vse pijane in nikogar med njimi nisem našel žejnega, in moja duša trpi zaradi človeških sinov, ker so slepi v svojih sreih.« Vsi rodovi so podobni tistemu, ki te je križal, in v kakršni koli podobi se jim približaš, te zavračajo. »Podobni so, si rekel, otrokom, ki stojte na trgih in kriče tovarišem: Svirali smo vam na flavto in niste plesali; zaigrali smo vam žalostinko in niste jokali.« Tako smo delali skozi skoraj šestdeset rodov. (Se nadaljuje.)

Škof o. Alojzij Mišič

V Mostarju je 26. marca umrl tamošnji škof frančiškan, prevzvišeni o. fra Alojzij Mišič. Dočakal je visoko starost 83 let. Smrt je prišla nenadoma, saj je pokojni vladika še dan pred smrtjo posvečal svoje novomašnike in narod ga je v cerkvi videl zdravega in čilega. Umrl je kakor je živel: tiho, med molitvijo in delom.

Pokojni vladika je bil rojen 10. nov. 1859 v Bosanski Gradašci. Njegova mladost pada v burno dobo okupacije Bosne po Avstriji. Studiral je pri frančiškanih v Fojnici, bogoslovje pa v Guči Gori in v Ostrogonu. Takrat je nosil že seveda frančiškansko obleko. Kot novomašnik je bil nastavljen za kateheta v Sarajevu, kjer si je s svojim neumornim delom in lepim nastopom pridobil simpatije vsega naroda. Dve leti nato ga je vzel banjaluški škof za svojega tajnika. To službo je opravljal sedem let. Pozneje je bil tudi generalni vikar iste škofije. Gvardijan in župnik je bil pokojni v Petričevcu in v Bihaču. Delal je na verskem, ekonomskem in narodnem polju. V Petričevcu je ustanovil gospodarsko zadrugo, ki je postala matica zadrugarstva v banjaluški okolici. V Bihaču je razširil farno cerkev in jo najlepše opremil.

Leta 1907. je bil izvoljen za prov. kustosa in je postal ravnatelj velike frančiškanske gimnazije v Visokem. Pokazal se je izvrstnega profesorja in vzgojitelja serafinske mladine. Ker so vsi poznali njegove visoke zmožnosti, je bil že po dveh letih izvoljen za bosanskega provinciala. Bili so pretežki časi, ko je on prijel za krmilo najstarejše frančiškanske provincije v hrvaških deželah. Sovražniki so od vseh strani napadali bosanske frančiškane in so hoteli uničiti cvetočo provincijo. Modri upravi in diplomatski zmožnosti pokojnega fra Mišiča se je zahvaliti, da sovražniki niso uspeli in provincija je prišla iz borbe ojačena, centralizirana in pomlajena.

Po smrti mostarskega škofa Buconjiča je bil fra Alojzij Mišič imenovan za njegovega naslednika in sicer 29. aprila 1912. Posvečen v škofa je bil 11. junija, ustoličen pa na mostarsko škofijsko stolico na god sv. Bonaventure 14. julija istega leta. Škofijo je torej vodil polnih 30 let.

Njegovo veliko delo je težko v kratkem oceniti. Ni bil človek parade in bučnih nastopov, pač pa mož molitve, tihega in vztrajnega dela. Predvsem je padala v oči in osvajala njegova frančiškanska ponižnost in preprostost. Vse svoje moči je uporabljal za verski napredek naroda. Z veliko ljubeznijo in z gorečim zanimanjem je spremljal delo katoliških organizacij v škofiji. Posebno mu je bilo pri srcu Mladinsko društvo sv. Antona, ki ga je proglasil za temeljno društvo katoliške akcije v škofiji.

Na dan smrti je pokojni škof še opravil sv. mašo in po sv. maši je dolgo molil ter se zahvaljeval. Nato je šel na izprehod po vrtu, vrnil se je v svojo delavnico in začel delati. Pisal je pastirsko pismo svojim vernikom. Ko je izpisal besede: Presveto Srce Jezusovo pomeni... je nehalo utripati srce pokojnega dobrega škofa. Zadela ga je možganska kap. Našli so ga sedečega na stolu mrtvega.

Presveto Srce Jezusovo, ki ga je vse življenje tako častil, naj mu bo milostljivo in naj mu podeli nagrado večnega življenja!

Pokojni je bil velik prijatelj Slovencev. Ob vsaki priliki smo ga videli v Ljubljani. Zadnjič je bil pri nas za svetovni kongres Kristusa Kralja. Ohranimo mu lep spomin v molitvi!

PETER LIPPERT, K. R.:

Sveti Frančišek Asiški

(Nadaljevanje.)

Tu se pričenja tragika Frančiška, zaupljivega ljubitelja življenja, tu se pričenja njegov križev pot, nesluteno grenak. Dosti premalo se je še poskušalo poglobiti se v duševne muke tega iskrenega in pristnega človeka v njegovih zadnjih letih življenja. Prvo je bilo neizogibno spoznanje, ki ni moglo ostati skrito niti njegovi otroški zaupljivosti, da njegovi bratje, ki jih je tako ljubil, le nimajo duha in življenja tako, kot je bil on preprosto računal. Kako ga je moralo žaliti in pretresati, ko je vsak dan znova gledal ošabnost, udobnost, pohlep, pomanjkanje preproščine pri svojih učencih. K temu je pristopila še gori opisana premočrtnost, s katero je iz zunanjih dogodkov enoumno sklepal na notranjost; celo tam, kjer zunanje obnašanje njegovih bratov še daleč ni moglo pomeniti odpada od notranjega ideala, ga je kljub temu gledal v tej luči. Knjižnica, za trdno obljubljen hiša, nezakrpana obleka, vse to mu je neposredno in enoumno že bila sama izdaja in odpad, ne več samo znak tega, ne le sumljive okolnosti, po katerih bi se dalo sklepati na odpad ali se ga bati. In Frančišek je živel v svojih učencih ter z njimi v povsem neizrečeno iskrenem dušnem razmerju. Ne bi bil popoln ljubezenski genij, kakršen je bil, ko ne bi bil sleherne skalitve v katerem koli svojih bratov občutil kot lastno opustošenost in krivdo.

Z druge strani pa se zdi, da so posredovanja prijateljev, pa tudi zahteve cerkvene oblasti v enakem smislu uničujoče učinkovale na njegove življenjske vzore. Kot zahteve praktične pameti, kot izkazi naklonjenosti in privilegiji, kot postave cerkvenega prava — v vseh teh oblikah se je nagnetlo nešteto brusov, ki so spreminjali čisti vzor nevestinstva z revščino, preprostosti srea, popolne skromnosti in ubožstva manjšega brata, ljubezenske prostosti v hoji za Križanim, ki so ta vzor celo hoteli izbrisati. Neposrednost in naivna izvirnost Frančiškove duše seveda ni mogla razumeti, da bi morali vsi ti brusi po nekakšnem čudnem ovinku delovati prav v smislu njegovega vzora in v njegov prid ter da so bili naravnost potrebni; da bi morali njegovo življenje ali vsaj nekaj kapljic njegovega življenja neogroženo speljati v poplitvujočo maso njegovih bratov in v razpršujočo širino bodočih stoletij. Težko si je misliti, da bi se bil Frančišek sam po pametnem presodku oprijel teh potrebnih varnostnih ukrepov, da so morda pravila iz l. 1223., ki jih je potrdil Honorij III., plod njegovega razumnega preumka ali celo srea. Prav gotovo je v mnogih členih teh pravil videl nekaj tujega in nepojmljivega — neko tujo silo, ki mu je njegove najljubše misli iztrgala iz rok, ki je njegovo srčno kri zajezila, da bi jo speljala kamor koli v kakršne koli namene, ki jih ni doumel.

Kako je tedaj Frančišek sprejel te zanj neizrekljive bridke spremembe svojega ideala, svoje življenjske oblike, izraznih oblik, samo njemu možnih? Gotovo se je z dobrohotnima prijateljema Ugolinom in bratom Elijo boril, mogoče s strastno energijo, mogoče s smrtnim strahom človeka, ki mu hočejo razbiti njegovo nebeško kraljestvo, mogoče tudi s strastno in sveto jezo, ki je v njej preklel brata Petra Stacia, organizatorja učenih študij. Toda ugovoru in volji cerkvene avtoritete, »duhovnikov«, kakor se je po navadi izražal, »ki v njih spoznavam Sinu božjega in ki so moji gospodje«, in »teologov in onih, ki skrbе za presveto božjo besedo in ki jih moramo častiti in spoštovati kot oskrbnike duha in življenja našega«, se je podvrigel in niti najmanjšega znamenja nimamo,

da bi se bil zoperstavil. Niti s tako zakonitimi sredstvi se ni postavil v bran, s kakršnimi se je pozneje sestra Klara uprla nasilnim papeževim olajšavam postave ubožstva. Da, podoba je, da se Frančišku niti na znotraj ni porodila uporna misel proti željam cerkvene oblasti, da se torej zahtevam Cerkve niti ni podvrgel z jasno in ostro zavestjo in močnim premislekom premagavca zaprek, ampak kakor je vse v njem pritekalo iz neposrednega in varnega življenjskega čuta in mogočnega življenjskega nagona, tako tudi njegova otroška cerkvenost ni bila nič drugega kot genialnost človeka, ki z nezmotno varnostjo hodi pravo pot, četudi je to križev pot, ki padajo nanj kaplje njegove lastne krvi; hodi po njem, ker iz notranjega zakona svojega lastnega bistva po njem hoditi mora. Frančišek je bil bistveno, da genialno katoliški. Tudi cerkveno katoliški čut je imel v njem obliko karizmatične milosti, bil je čudo nezmotljive gotovosti za to, kar je potrebno in pravo in živo in božje.

Frančišku bi morda delali celo krivico, ako bi mu hoteli pripisati kakršna koli racionalna razmotrivanja, kot recimo, da na poti nasilnega spora in upora ni mogoče dobiti nič živega in plodnega, da sila samo v svetu mehanike in ne v svetu duha nekaj velja, da svojemu idealu ne more služiti s protestom in bojem, da bi z upiranjem ogrožal svoje lastno bistvo in svoj ideal; ne, Frančišek pač nikoli ni postavljaj podobnih sodb, on jih je instinktivno izpolnil, ker je pri njem vse bilo dejanje in življenje, ne mišljenje!

Frančišek je bil z vsem svojim bistvom vstopil v svobodni, širni cerkveni prostor katolištva — in tam je ostal. Tamkaj je sicer utegnil doživeti neizrekljivo bol, toda konfliktov in njih težavnih premagovanj zanj ni moglo biti. Njegova cerkvenost mu ni le prešla v meso in kri, zrasla je bila iz lastne njegove krvi, bila mu je življenjska forma tako, kakor nikdar ne more postati življenjska oblika večjih mas ali splošnosti, kakor tudi karizmatičnost njegove človeške ljubezni, njegove bogopijanosti, njegove preproščine in naravnosti pač nikoli ne bi mogla postati zakon in pravilo za vse. On je celo nepojmljivo, bolečine povzročujočo Cerkev sprejel v globine svojega krepkega notranjega življenja, ne po presoji in odločitvi dolžnosti, temveč iz notranje veličine in širine in svobode. Iz tega lahko sklepamo, kako neskončno daleč stran od upora kakega reformatorja je stal Frančišek. Stežka si mislimo večje duševno nasprotje kot nemara med Frančiškom in sodobnimi Waldusovci ter albižani ali celo reformatorji 16. stoletja.

Kakšna je bila tedaj usoda živih vrelcev, ki so izvirali v Frančišku Asiškem? Gotovo niso koj v najbližji okolici njegove osebe spet usahnili. Zakaj sedem stoletij že napajajo krščanstvo in Bog ve, kako daleč v prihodnost bodo še tekli in kakšna naloga jih tamkaj še čaka. Razume se, da se niso mogli prelivati tako neposredno, kot so v Frančišku izvirali. Kajti v njem je bilo življenje karizmatične, čudovite sile in oblike. In karizmi se niti ne dajo podredovati niti organizirati. Toda življenjska sila njegove duše je vendar lahko drameče in rešilno učinkovala na ostali svet in tudi tam je lahko marsikaj živega obudila v kalitev in rast. In to je storila, storila s skoraj nezaslišno silo in obiljem in vztrajnostjo ne le v frančiškanskem gibanju 13. stoletja, temveč v življenjih, ki jih je zaplodila, ki se statistično ne dajo ujeti in meriti. Kako mogočno so se širili življenjski valovi, ki so izhajali iz Frančiška, dokazujejo ravno tudi spori, ki so omajali njegove redovne družine, in številni razdori, v katerih so se valovi razgubili. V vseh tistih bojih za kar najboljše izpolnjevanje frančiškanskih pravil pač nič tako ne prevzame kot dejstvo, da je Frančiškova duša pobudila in zajela ravno najresnejše ljudi vseh prihodnjih stoletij, da je v tisočih in stotisočih vžgala resnično strast do ubožstva, strašen glad po popolnosti, razvneto voljo po popolni hoji za Jezusom. Da, lahko rečemo, da je Frančišek kot noben drug redovni ustanovitelj (če ga hočemo tako imenovati) oživljal in razplamteval nepregledne trume, ki so se imenovala njegovi sinovi

in hčere. In številne cepitve in neprestane nove ustanove dokazujejo, da je prvotno iz Frančiška žarela ideja, ne simbol, duh, ne shematičen program ali črka. Zakaj ideje zadobe v praktični izvedbi vselej mnogo pomenov, samo z eno črko jih nikoli ni mogoče izraziti in zato je črka mogoča in potrebna v nešteti različnih oblikah, kadar hočemo duha zapisati v besedah. Iz tega sledi, da je praktično izvrševanje Frančiškovega duha nujno moralo voditi do različnih oblik in simbolov in pravil, ki sicer niso več prvotna živa ideja sama, ki pa vendar predstavljajo razodetja, ki jih je ideja zgrabila in poglala v prostor, razodetja, ki v njih vsaj nekaj tega prvotnega duha zadobi izraz in podobo.

(Se bo nadaljevalo.)

P. DOMINIK:

Povišana je Marija

Kristus Kralj — Marija Kraljica

Smrt, greha grenki sad, ka-
zen prebridka za greh, kakšen
delež naj bi imela pri ženi, s
soncem odeti, ki je od prvega
začetka vsa nedolžna in sveta,
pri Mariji, ki je Kristusova, več-
no Življenje, v svojem naročju
nosila? Pa je smrt prišla tudi k
njej, tudi ona mora umreti. Za
deklo vdano Gospodovo to ni no-
beno presenečenje: nič drugače
ni pričakovala, nič drugega že-
lela, kakor da sme iti tudi ona
tisto temno pot, ki jo je šel Je-
zus. Na Kalvariji je gledala smrt
v najstrašnejši obliki, ko je umi-
ral božji in njen Sin, umiral
smrti, kakor ni umiral nikoli no-
ben človeški otrok. V življenju
je bila najbližja Jezusu, njemu
najbolj podobna. Z Jezusom je
živela, z njim ljubila, z njim
trpela, z njim do dna izpila ke-

lih, ki mu ga je Oče pripravil. Z njim hoče tudi ona skozi temna vrata smrti.
Za smrtjo pa že čaka Jezus, da njeno dušo vzame smrti iz rok v svoje naročje.
Njena smrt je res smrti smrt, je rojstni dan, začetek novega, večnega Življenja
o domovini. Domovina duše pa je Bog.

Dragoceno telo Marijino so apostoli položili v grob. Mi ubogi ljudje!
Na koncu ne vemo za nobeno drugo pot, tudi za najdražje na svetu ne, kakor
pot v grob. Bog pa ni pustil, da bi bilo Marijino deviško telo, tabernakelj Naj-
svetejšega, prečudežna posoda večne Besede, telo, ki je Sina božjega, Očetovo
podobo, zaklad njegov in njegovo bogastvo, življenje njegovo in njegovo bistvo,
nosilo, Bog ni pustil, da bi bilo to telo ostalo v grobu. Spet je z njim združil
dušo in ga pred občnim vstajenjem veličastno obudil on, ki pri njem ni ne-
mogoča nobena reč. »Použita je smrt v zmago.« 1 Kor 15, 54. Že vabi Jezus:
»Pridi, blagoslovljena mojega Očeta, sprejmi krono, ki ti je pripravljena
na veke.«

Tako pravi apostol: »Okoli ni videlo in uho ni slišalo in v človekovo srce
ni prišlo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo.« 1 Kor 2, 9. Tri stvari so:

ki jih sam vsemogočni Bog ni mogel popolnejših narediti, človeška narava Kristusova, čast materinstva Marijinega in sreča večnega blaženstva. (Tomaž 1, q. 25.) Kako srečni bi bili, če bi nam kdo popisati mogel in bi mi seveda tudi razumeti mogli, kaj ima Marija, ki je Boga v večni domovini našla, se na veke utopila v Njega, ki je Resnica in Lepota in Dobrota, ki je Ljubezen, Sonce ljubezni, Ljubezen ljubezni!

ZAKELJ FR.:

Razdelil je in dal ubogim

(Ob mučeniški smrti dr. Lamberta Ehrlicha.)

Gospod Lambert je že v Celovcu stopil kot novinec v tretji red sv. Frančiška, njegove obljube pa je sprejel v Ljubljani p. Salvator. Gospod Lambert je sv. Frančišku podoben zlasti v goreči ljubezni do Boga, v apostolski preprostosti, prav posebno pa v veliki ljubezni do uboštva.

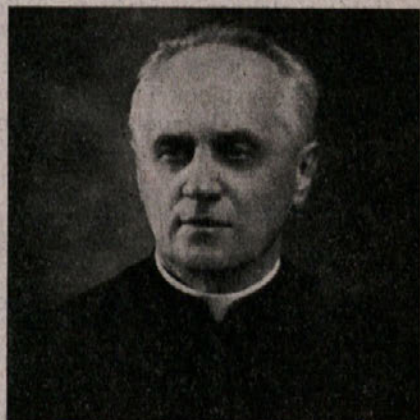
Sam zase ni veliko potreboval. Njegova oprava v sobi je bila kaj preprosta. Nekaj starih omar, pisalna miza, večja miza, na kateri si vedno videl sliko svetega Ekspedita, zavetnika za hitro opravljanje dnevnih poslov, preprosta stara postelja. Pač pa je bila njegova soba kakor sveta kapelica. V kotu si opazil sliko višarske Matere božje. Okoli nje pa celo vrsto

svetnikov. Gospod Lambert je posebno častil sv. Emo, Devico Orleansko, svetega Andreja Bobolo. Kadar je govoril o Boboli, se je ves razvnel. Vsak dan je prebiral življenje svetnikov, ki jih je skušal kar moč posnemati. Največja dragocenost v njegovi sobi sta bila bič in spokorni bodičasti pas, s katerim je zatajeval svoje nedolžno telo. Gospod Lambert je bil že na gimnaziji tako občutljiv za čistost, da so mu sošolci dejali sv. Stanislav.

Obleke je imel prav malo, pa še tisto zelo preprosto. Svojo duhovniško obleko je silno ljubil. Povsod je hotel nastopati le kot duhovnik.

Svoje dohodke je razdelil do zadnjega. Takoj prvi teden, ko je začel s svojo kuhinjo, je dobil že dva na hrano, seveda zastonj. Dolgo vrsto let je imel po pet, tudi šest revnih pa vernih akademikov na hrani. Sam jim je plačeval mesečne nakaznice za ljudsko kuhinjo. Če niso mogli dobiti stanovanja, jih je včasih tudi po pet spalo v njegovi sobi poleg kuhinje. Sam je ustanovil zanje posebno Vincencijevo konferenco za akademike. Posebno lansko leto je ta konferenca več sto dijakom preskrbela hrano, mnogim tudi obleko. Še zadnje mesece sem videl, kako mu je hudo, da so akademiki popolnoma suhi. Za veliko noč jim je pripravil posebno veselje. Zbral jih je okoli sebe in jih pogostil z velikonočnim zajtrkom, ker mnogi niso mogli domov. Ko so odhajali v službe, jim je iz svojega pomagal. Ta je dobil osem sto dinarjev in še čevlje. Drugi spet piše: Bil sem ob nastopu službe v veliki stiski. Nekdo me je priporočil g. Ehrlichu. Čeprav me ni poznal, mi je dal za Bog plačaj tisoč dve sto dinarjev.

Gospod Ehrlich je bil velik učenjak, pa tudi izredno preprost. Šel je med služkinje, jim govoril, pomagal, ustanovil zanje služkinjski dom. Ko je bil spet grajski dušni pastir, je videl vso revščino zapuščenih družin in pomagal, pomagal.

Do revežev je sploh imel posebno sočutje. Svoji gospodnji je naročil, da nikogar ne sme pustiti praznega. Dobivali so denar, kruh, kosilo; če drugega niso imeli pri hiši, je pa dala gospodinja vsaj kako jabolko. Nekoč sta prišla dva reveža: eden je bil bos, drugi pa je imel čevlje, ki bi jih rad prodal. Gospod Lambert jih je kupil za 69 dinarjev in jih dal bosemu.

V oporoki je knjige izročil bogoslovni knjižnici na bogoslovni fakulteti, skromno pohoštvo Baragovemu semenišču, svoje perilo in obleko pa Vincencijevi konferenci za akademike. Talar, v katerem se je vračal od svete maše, in drugo obleko, ki jo je napojila mučeniška kri, pa so skrbno spravili v varne roke.

Vse svoje telo, srce in velike umske zmožnosti pa je svetniško živeči duhovnik Lambert posvetil bogoslovcem, akademikom, svojemu narodu, ki ga je ljubil s slehernim utripom svojega srca, in ubogim poganom; saj predobro poznamo njegovo misijonsko gorečnost.

Nazadnje je za svoj narod kot katoliški duhovnik 26. maja zjutraj ob osmi uri prelil še svojo kri. Naj sedaj za tisti narod, za katerega je tu na zemlji toliko molil, delal, trpel, užil toliko obrekovanja in sovraštva, pri Bogu izprosi obilni blagoslov.

Porciunkulski odpustki in bolniki

Največji odpustki, kar jih deli sv. Cerkev, so gotovo porciunkulski. Če ne bi bil sv. Frančišek drugega dobrega storil, kakor to, da je izprosil to duhovno milost, bi bil velik dobrotnik človeštva že samo zaradi tega. Kolikim je odprl nebesa, kolikim je olajšal in skrajšal trpljenje v vica! Porciunkulska cerkev v Assisiju in po posebnem dovoljenju sv. stolice vse redovne cerkve Frančiškovih redov so na stežaj odprta vrata v nebesa ubogim dušam v vica!

Kako pa je z ubogimi bolniki glede porciunkulskega odpustka?

Posebna papeževa komisija, ki razlaga postave cerkvenega zakonika, je na vprašanje, ali smejo spovedniki v smislu kanona 935 spremeniti bolnikom obisk cerkve v kako drugo dobro delo in če to velja tudi za porciunkulske odpustke »Toties-quoties — kolikorkrat-tolikorokrat«, ta papeževa komisija je odgovorila, da to velja tudi za porciunkulske odpustke. (Card. Massimi 15. januarja leta 1940.)

Torej zdaj smo tudi glede tega na jasnem. Na to ste opozorjeni bolniki in spovedniki! V kakšno dobro delo naj spovednik obisk cerkve spremeni, je dano njemu na voljo in v razsodbo. Pri težkih bolnikih bodo kar zadostovali kaki zdihljaji, pri manj nevarno bolnih pa kaka molitev, miloščina ali kaj podobnega.

Porciunkulsko gibanje,

ki smo ga pred nekaj leti pričeli, naj tudi letos nikjer ne izostane. Tretjeredniki, udeležujte se bogatih odpustkov v bližnji samostanski cerkvi. Odpustki trajajo od 1. avgusta opoldne do 2. avgusta opolnoči. Pogoji so znani: Prejem sv. zakramentov, obisk cerkve in molitev po namenu sv. očeta. Moli se za vsak obisk cerkve 6 očenašev, 6 zdravamarij in čast bodi. Sv. spoved velja 14 dnevna za tiste, ki hodijo redno večkrat k sv. spovedi, sv. obhajilo pa mora biti prejeta prvega ali drugega avgusta ali pa v osmini praznika.

Onim naročnikom, ki še niso poravnali naročnine, smo pričujoči številki „Cvetja“ priložili položnice. Poslužite se jih takoj!

Katekizem tretjega reda sv. Frančiška

1. poglavje.

Sv. Frančišek in njegovi redovi.

1. Kdo je sveti Frančišek Asiški?

Sv. Frančišek Asiški je vzvišeni ustanovitelj treh velikih verskih redov: reda manjših bratov, reda ubogih Klar in tretjega reda.

2. Katere so glavne poteze njegovega značaja?

Bil je mož visokih idealov, viteške čudi in kremenitega značaja; mož, popolnoma »katoliški in ves apostolski«, povsem vdan Cerkvi in posvečen rešenju duš. Pogosto ga imenujemo ubogega, ponižnega ali serafskega Frančiška.

3. S kakšnimi sredstvi je dosegel svetost?

S svojo globoko in otroško pobožnostjo, ki ga je zaupno zvezala z Bogom in ga napolnila z gorečim navdušenjem za njegovo slavo in za blagor človeštva.

4. Katere so bile njegove najljubše pobožnosti?

Posebno je častil skrivnost življenja našega Odrešenika in njegove blažene Matere.

5. Kakšno poslanstvo mu je določil Bog?

Njegovo poslanstvo je bilo, da svet prerodi za krščanske vzore v posnemanju življenja in kreposti našega Odrešenika.

6. Kakšen vpliv je imel na človeško družbo?

Reformiral je krščansko življenje in navade v trinajstem stoletju. Vtis, ki ga je napravil na svoje in na naslednja stoletja, je bil globok in trajen, njegov vpliv je čutiti še današnji dan.

7. Kateri je prvi red, ki ga je ustanovil sv. Frančišek?

To je red manjših bratov, ki se deli v tri družine, v frančiškane, minorite in kapucine.

8. Kateri je drugi red, ki ga je ustanovil sv. Frančišek?

Drugi red je red ubogih gospa ali ubogih Klar, katerega namen je delati za rešenje duš z molitvijo in pokoro. Deli se v razne observance.

9. Kateri je tretji red, ki ga je ustanovil sv. Frančišek?

To je spokorni red, ki se tudi preprosto imenuje tretji red.

10. Kako se deli tretji red?

Deli se v regularni in svetni tretji red.

11. Kako se imenujejo udje svetnega tretjega reda?

Imenujejo se spokorni bratje ali frančiškanski tretjeredniki.

12. Kaj pomeni ime »frančiškanski tretjerednik«?

Pomeni, da ud pripada svetnemu tretjemu redu.

2. poglavje.

Tretji red svetega Frančiška.

13. Koliko tretjih redov je?

Tretjih redov je osem, ki se med seboj razlikujejo po imenu in obliki, skladno z njihovo pripadnostjo k temu ali onemu verskemu redu frančiškanov,

dominikancev, servitov, avguštincev, premostratencev, minimov, karmelitov in benediktincev.

14. Ali more biti kdo ud več tretjih redov?

Ne. Kdor pripada enemu tretjemu redu, se ne sme včlaniti v katerega drugega; na prosto mu pa je, da se včlani v sodalitete ali druge pobožne družbe, ki jih Cerkev ni priznala kot redove.

15. Kaj je tretji red sv. Frančiška?

Tretji red sv. Frančiška je družba svetnih oseb, ki nosijo posebno obleko, prestanejo noviciat, napravijo obljubo (professio) in žive po življenjskem vodilu, ki ga je sestavil sv. Frančišek in odobrila Cerkev.

16. Ali je tretji red pravi red?

Da, pravi red in ne le pobožna družba ali bratovščina. Prvič, ker so ga kot pravi red označili papeži, in drugič, ker njegovi udje žive podobno kot udje pravih verskih redov, žive namreč po priznanih pravilih in pod oblastjo cerkvenih predstojnikov.

17. Ali je tedaj svetni tretji red pravi verski red?

Ne, ker pogreša tri bistvene verske zaobljube ubožstva, čistosti in pokorščine. Vendar svetni tretji red lahko imenujemo verski red v širšem pomenu besede, ker sta njegova narava in cilj resnično verska in ker ima mnogo skupnega s praviimi verskimi redovi.

18. Kakšen je namen tretjega reda?

Njegov namen je primerno označil sv. Frančišek, ko je rekel blaženemu Luciju: »Dalj časa sem premišljeval, da bi ustanovil tretji red, v katerem bi svetne osebe mogle popolno služiti Bogu.«

DR. IVO ČESNIK:

Dobrodelnost prvih kristjanov

(Nadaljevanje.)

Skrb za bolnike

Krščanske občine so že v prvih časih skrbele za bolnike. Gospodove besede: »Bolan sem bil in ste me obiskali,« so vzbudile živahno tekmovanje med kristjani, kako bi si zaslužili, da bi jih bili ob sodbi vredni slišati. Mnogo dokazov imamo, ki nam izpričujejo, kako so se kristjani v bolezni med seboj podpirali.

Saj je že sv. Pavel pisal Soluncem: »Tolažite obupance, poskrbite za bolnike.« In Korinčanom je rekel: »Če en ud trpi, trpe z njim vsi udje.« To se pravi: Cela občina mora skrbeti za kristjana in kristjano, ki je bolan ali v potrebi. Skrb za bolnike je po tem načelu skupna zadeva.

Nas pa zanima v prvi vrsti organizirana in s Cerkvijo združena skrb za bolnike. Oglejmo si to karitativno delovanje prvih kristjanov:

Gmotna podpora za bolnike se je zajemala iz skupne podporne blagajne. Od tam, od koder so se dobila sredstva za vzdrževanje službe božje in duhovnikov, odkoder so se podpirali reveži, potniki, vdove, sirote in kristjani brez zaslužka, se je tudi bolnikom delila podpora.

Glavno skrb za bolnike je imel cerkveni predstojnik, škof ali mašnik. Tako beremo na pr. v pismu sv. Polikarpa, učenca sv. Janeza, kako naroča mašnikom, »naj skrbe za vse bolnike,« in naj ne zanemarjajo vdov, sirot in revežev. V Siciliji in Palestini, pa tudi po drugih deželah se je razvila lepa navada, da so za škofo zelo radi posvetili prave zdravnike. Lepo se je ujemale: dušni in telesni zdravnik v eni osebi.

Sv. Klemen Aleksandrijski uči, kako naj dušni zdravnik, ki hoče zdraviti raznovrstne strasti, posnema ranocelnika. Globoko je bila v mislih prvih kristjanov zvezana telesna bolezen z duševno. Mnogi kristjani so natančno poznali zdravilstvo in ranocelniško delo. Zato se nam ne more zdeti čudno, če čujemo o škofih in mašnikih, ki so bili hkrati zdravniki. V katakombah bremo ime Dionizija, mašnika in zdravnika. V Wisemanovi Fabioli nastopa ta sveti mož.

Škofom in mašnikom so pomagali skrbeti za bolnike diakoni. Že v prvi dobi pa vidimo, da so bile poleg njih za to službo določene ženske. Iz 2. stol. imamo na pr. ohranjeno tole določbo: »V vsaki občini bodi nastavljena vsaj ena vdova, da streže bolnim ženskam.« Gotovo je, da so že v prvih časih jele bolnikom streči poleg vdov tudi Bogu posvečene device. Organizacija usmiljenih sester, ki toliko dobrega store bolnemu človeštvu, je sicer po obliki nova, pa sega v prvo krščansko dobo. Povsod pa vidimo, da so bile ženske v službi krščanske ljubezni popolnoma odvisne od cerkvenih predstojnikov. Bolnikom streči je bilo zlasti ob času preganjanja nevarno. Drugi kristjani so se laže poskrili nego diakoni in pobožne vdove in device, ki so opravljali delo ljubezni v svoji občini. Zato vidimo, da je zlasti izmed teh veliko število doseglo mučeniško krono. Posebno težak je bil ta posel ob kužnih boleznih, ki so bile z vednimi vojskami v nepretrgani zvezi.

Sv. Ciprijan je zbiral ljudstvo in ga poučeval z zgledi iz sv. pisma, kako dobro je usmiljenje. Pristavljal je, da ni nič čudnega, če samo svojim izkazujemo službo ljubezni; tisti more postati popoln, kateri še kaj več stori grešniku ali poganu, ki slabo z dobrim premaga in posnemaje božje usmiljenje tudi sovražnikom izvršuje ljubez. Kako se je obnašalo krščansko ljudstvo, ki ima od vere ime? Neprenehoma so si delili raznovrstne posle po lastnostih ljudi in stanu. Mnogi, ki zaradi revščine niso zmogli gmotnih darov, so dali več nego samo gmotne stvari, ker so s svojim delom izvrševali dragocenejšo dobroto kot je vse bogastvo. Ker se je tako požrtvovalno delalo, niso dobili pomoči samo kristjani, marveč vsi. Zato po praviči sv. Ciprijan očita poganom v pismu na Demetrija: »Ob kugi so se odkrile in še povečale pregrehe posameznikov; še bolnikom se ne izkazuje usmiljenje, pohlepnost in ropazelnost napada celo mrličje. V ljubezni streči se boje, za podle dobičke so predrzni; pred umirajočimi beže, mrtve pa ropajo.«

Cerkev je v svoji skrbi za bolnike izvršila še neko posebno važno nalogo. Poganski zdravniki so podpirali razne podle zločine; umetni splavi so bili na pr. pri poganih zelo pogosti in zdravilska veda je to gojila na najrafiniranejše načine. Z vso silo se je Cerkev temu uprla in tako polagoma očistila zdravilsko vedo samo. V 4. stol. so se po cerkvenem vplivu uveljavili državni zakoni proti takim izrodkom. Protinaravni spolni grehi so bili med pogani zelo navadni. Smemo jih imenovati zavoljo slabih fizičnih posledic tudi bolezni. Cerkev je začela boj tudi proti tem pregreham, ne samo s svojimi нравnimi zapovedmi, marveč z vso organizacijo skrbi za bolnike. Tudi v tem oziru je dosegla od države zakone proti raznim umazanostim v neizrekljivo dušno, pa tudi telesno korist ljudstva.

(Dalje sledi.)

Za jubilej sv. očeta

Vrhovni predstojnik frančiškanskega reda general p. Leonard M. Bello odreja v svoji posebni okrožnici, naj voditelji tretjega reda govore na mesečnih shodih vrsto govorov o božjem poslanstvu in o najvišjih dobrinah papeštva in posebej o slavno vladajočem papežu Piju XII. Narodnim komisarjem tretjega reda general naroča, naj skrbje, da se bo povelje res izvršilo.

Srce naše vere — sv. maša

Vera.

Ob nedeljah in praznikih spada tu notri med sv. mašo pridiga. Od nekdaj je bila v katoliški cerkvi navada, da so po prebranem evangeliju razlagali evangeljski nauk. Čudno je, da pri nas nismo obdržali te lepe in prekoristne navade! Pridigo imamo pred sv. mašo in ljudje zamujajo pridigo in še del sv. maše ter skoraj ni mogoče popisati težkih posledic za krščansko življenje, ker naši verniki niso dovolj poučeni o krščanskih resnicah. »Vera je iz poslušanja in kako bodo verovali, ako niso slišali!« pravi sv. Pavel. Versko življenje se bo začelo med nami šele takrat dvigati, ko bomo svoje verske dolžnosti poznali. Poznali pa jih ne bomo, ako jih ne bomo slišali. Živa beseda namestnika božjega ima velikansko moč. »Kdor je iz Boga, besedo božjo posluša,« trdi sv. pismo.

Takoj po evangeliju oziroma po pridigi sledi pri sv. maši Credo — Vera. Duhovnik moli vero, daljšo molitev v sredini oltarja. V povečini katoliških dežel verniki stoje, ko duhovnik med sv. mašo moli vero. Znamenje, da so pripravljeni kot vojaki Kristusovi sprejeti boj za vsako resnico svoje vere. Pri besedah »Ki je zaradi nas in našega zveličanja postal človek« duhovnik poklekne, da počasti skrivnost učlovečenja božjega Sina. Ako stojimo, bi takrat morali poklekniti tudi mi, kakor poklekne ali se priklonimo, ko molimo »In Beseda je meso postala«. Kadar pri peti maši pevci pojo te besede, je duhovnik globoko sklonjen, ob dnevih skrivnosti učlovečenja pa celo poklekne pred oltarjem. Če je maša slovesna, naredi isto z duhovnikom vsa asistenca.

Kako srečni smo katoličani! Verujemo v Boga in v vse, kar nas uči. Ko je naš božji Zveličar bival v človeški podobi na zemlji in je govoril z ljudmi, je marsikaterega vprašal: »Ali veruješ?« Nekoč sta šla za Gospodom dva slepca in sta kričala, rekoč: »Jezus, usmili se naju!« Jezus pa jima je odgovoril: »Ali verujeta, da vama lahko pomagam?« In rekla sta: »Da, Gospod!« Vedela sta, da jima Jezus lahko vrne vid, samo če hoče. Pokazala sta, da verujeta, in Jezus jima je odprl oči.

Vera pa nam ne sme biti prazna beseda! Ako verujemo v Boga, ga bomo tudi ljubili, ljubili pa ga bomo, ako bomo vse izpolnili, kar On od nas zahteva.

Darovanje.

Darovanje je prvi bistveni del sv. maše. To se pravi, ako nisem pri darovanju, ga zamudim, nisem bil pri sv. maši. Duhovnik se še enkrat obrne proti ljudstvu in ga pozdravi z običajnim pozdravom: »Gospod z vami!« Nato začne z glasnim »Molimo« darovanjsko pesem, ki se pri vsaki sv. maši spreminja. Pri peti sv. maši to pesem pojo kot ofertorij na koru. To je kratka molitev, ki je bila v starih časih antifona k psalmu, ki so ga peli verniki, ko so prinašali darove k oltarju.

Kako je pripravljen kelih za sv. mašo.

Po darovanjski pesmi odkrije mašnik kelih. Kelih si duhovnik že prej v zakristiji pripravi za sv. mašo. Čez njega položi rutico, ki ji pravimo purifikatorij ali po naše čistilnik. Nad to rutico dene pateno s hostijo. Oboje pokrije s palo, to je majhen štirioglat platnen pokrov, ki z njim pokriva kelih od darovanja do obhajila. Čez vse to položi velum ali pogrinjalo — to je štirioglat kos istega blaga, kot je mašni plašč. Nad velum še položi burzo, morda bi jo po naše imenovali torbico, ki je v njej shranjen korporale ali telesnik, prt, ki na

njem med sv. mašo stoji kelih in kamor se polaga od povzdigovanja dalje sv. Rešnje Telo. Od tod ime telesnik. Purifikatorij, pala in korporale morajo biti iz platna in posebej blagoslovljeni. Kelik mora biti kovinast, ravno tako patena. Kupa keliha in patena morata biti pozlačeni in od škofa posvečeni.

Darovanje kruha.

Ko duhovnik odkrije kelih, vzame v roko pateno, ki na njem leži velika mašna hostija. Strežnik takrat pozvoni, da vernike opomni na glavni del sv. maše. Po deželi imajo lepo navado, da med sv. mašo pozvanjajo pri glavnih delih tudi v zvoniku, da vsakdo ve, kaj se godi v farni hiši, v cerkvi: opravlja se najsvetejša daritev. Teh lepih navad ni opuščati! — Duhovnik zdaj daruje kruh nebeškemu Očetu. Pred svojim obrazom drži hostijo in moli: Sprejmi, sveti Oče, vsemogóčni večni Bog, ta brezmadežni dar, ki ga jaz, tvoj nevredni služabnik, darujem Tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za svoje brezštevilne grehe, žalitve in malomarnosti, in za vse okrog stoječe, pa tudi za vse verne kristjane, žive in umrle, da bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen. — V tej molitvi je po vrsti naštetó, kdo je predvsem deležen sadov sv. maše: najprej duhovnik sam, ki sv. mašo opravlja, potem takoj tisti, ki so pri sv. maši pobožno pričujoči, nato vsi verni kristjani — živi in mrtvi. Gotovo predvsem tisti, ki se zanje posebej daruje sv. maša po naročilu.

Darovanje vina.

Duhovnik je po končani molitvi darovanja kruha hostijo položil na korporale, pateno pa je spravil pod telesnik. Nato stopi na listno stran oltarja, kjer vzame v roko kelih in ga najprej zbríše in takoj vlije vanj vina. Množina vina mora biti vsaj tolikšna, da jo človek lahko zaužije — torej vsaj za požirek ali dva. Potem pokriža in blagoslovi vrček z vodo in nato vlije v vino nekaj kapljic vode; medtem moli čudovito pomenljivo in lepo molitev: O Bog, ki si dostojanstvo človeške narave čudovito ustvaril in še čudoviteje prenovil, daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, da bomo deležni božje narave njega, ki je postal deležen naše človeške narave, Jezus Kristus, Tvoj Sin, naš Gospod, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Sv. Duha Bog na vse veke vekov. Amen. Na račun množine vina in vode padajo včasih celo od strani kristjanov zelo neumestne opazke: zakaj duhovnik nalije v kelih več vina kot vode. Pač niti kristjani ne predro v bistvo sv. maše. Pričujoča molitev nam to prekrasno razloži. Vino pomeni božjo naravo v Kristusu, voda pa človeško. Katera narava je več vredna? Gotovo božja! In zato vlije duhovnik v vino samo nekaj kapljic vode, ne kot bi imel rajši vino kakor vodo. Ko se voda v kelihu pomeša z vinom, potem obojega ni mogoče več ločiti. Tako ni mogoče v Kristusu ločiti božje od človeške narave. Tako kot sta vino in voda združena med seboj, tako kot sta v Kristusu neločljivo sklenjeni božja in človeška narava, tako bi morali biti mi neločljivo združeni s Kristusom!

Ko je duhovnik nalil vina in vode v kelih, potem daruje nebeškemu Očetu vino. Takole moli, držeč pred seboj kelih: Darujemo ti, Gospod, kelih zveličanja in prosimo tvoje usmiljenje, naj se s prijetnim vonjem dvigne pred tvoje božje veličanstvo v naše in vsega sveta zveličanje. Amen. Mašnik napravi s kelikom križ, ga postavi na sredo oltarja ter kelih pokrije s palo.

Molitev pri darovanju vina se glasi v množini: Darujemo ti! Torej vsi skupaj darujemo! V gotovem smislu smo vsi duhovniki. Vedeti moramo, da moramo biti med sv. mašo pri stvari! Z duhovnikom moramo sodelovati! Ne gluhi gledalci in poslušalci, temveč sodelavci! Potem si bomo naklonili sadove sv. maše. Naslednja molitev nas na to še bolj opozori, da je treba pri sv. maši sodelovati.

Mašnik nekoliko priklonjen moli: V duhu ponižnosti in s skesanim srcem naj bomo sprejeti od tebe, Gospod, in takšna naj bo danes naša daritev pred teboj, da ti bo ugajala, Gospod Bog. Torej sodelovanje je bistro sv. maše. Zakaj imamo katoličani tako malo od sv. maše? Ker ne sodelujemo! Ker mnogi med sv. mašo ne vedo kaj početi! Pravo krščansko življenje bo zacvetelo med nami šele takrat, ko bomo začeli živeti s sv. mašo. Naše življenje mora biti mašal!

DR. P. HILARIN FELDER O. M. CAP. — ATOM:

Frančiškanska znanost

Tako gotovo namreč, kakor Frančišek dopušča skupne knjižnice, tako gotovo ne dovoljuje nobenemu posameznemu bratu zasebne knjižnice. Že Tomaž Čelanski in trije tovariši ravno to točko najbolj poudarjajo. Oni izrecno naglašajo, da je redovni ustanovitelj dopuščal le zbirko knjig, skupno za celo družino. Tomaž Čelanski poleg tega sporoča, da je nek provincial prosil sv. Frančiška za dovoljenje, da bi smel razkošne in dragocene knjige pri sebi obdržati. Dobil je lakoničen odgovor: »Nočem izgubiti evangelija, ki sem ga obljubil, zaradi tvojih knjig. Stori, kar se ti zdi dobro, toda nikdar ne boš tega storil s mojim privoljenjem.« Obširneje opisuje ta dogodek in druge podobne brat Leon. Kajti ravno tu je treba bolj kot kje drugje poudarjati, da se pisatelji pripadajočih poročil trdovratno in brez strahu, da bi jih kdo obdolžil neresnice, sklicujejo na rokopisno ostalino Leonovo in drugih prvih učencev Frančiškovih.

Značilna je razlaga, ki jo je dobil brat Riger od Frančiška. Na vprašanje, če se da opravičiti, da ima kdo število knjig za osebno rabo, pod pretvezo, da ne spadajo njegovi osebi, ampak redu, je odgovoril ustanovitelj: »Moja prva in zadnja volja je bila in je ta, naj bratje osebno ne posedujejo ničesar, kakor habit, pas in hlače.« Isti odgovor je ponovno dal Frančišek na podobna slučajnostna vprašanja, sklicujoč se na obljubljeno uboštvo.

Iz navedenih primerov je vsekakor razvidno, da nikdar ni šlo za to, dovoliti ali zabraniti kakemu bratu osebno lastninsko pravico na kako število knjig. Da taka lastnina ni bila dovoljena, je bilo samo po sebi umevno. Vprašanje se je glasilo čisto drugače. Manjši brat ni vezan na nobeno hišo; on je pogosto in mnogo na potovanju. Sme li torej knjige, ki mu posebno služijo za preprosto uporabo, nositi s seboj od kraja do kraja? Prav to je zanikal Frančišek, kakor izrecno dostavlja Ubertain Kazalski.

Seveda pravi, je Frančišek hotel, naj bodo na razpolago knjige v posameznih redovnih naselbinah. Toda nikakor ni bil namen našega blaženega Frančiška dovoliti, da bi si posamezni brat nabral vrečo, polno knjig, in si jo prilastil in pri menjavi kraja s seboj vlačil. « Nasprotno, noben redovnik naj bi ne smel tudi z eno samo knjigo po lastni razsoji razpolagati ter jo nositi od kraja do kraja, celo ne v primeru, da mu je bila podarjena kot drag spomin od sorodnikov ali prijateljev. Vsak naj si iz skupne hišne knjižnice sposodi knjige po potrebi, službi in nadarjenosti ter naj jih po uporabi zopet tja nazaj postavi.

Ce pa danes ali jutri potuje naprej, naj ne vzame s seboj ničesar razen obleke, ki jo ima ravno na sebi, in brevir, da more opravljati molitvene ure.

Seveda ni manjkalo bratov, ki so svetniku v tem oziru prigovarjali. Nekateri izmed njih so prosili za dovoljenje, da bi smeli vsaj izjemoma nekaj knjig stalno obdržati in s seboj nositi. Če je tudi Frančišek včasih to molče trpel, se je vendar osebno držal svojega prvotnega načela. Še ob koncu življenja je zahteval od svojega naslednika, naj ne bo kak zbiratelj knjig, ampak naj bo zadovoljen z eno knjižico, pisalnim orodjem in pečatom za redovna opravila.

Toda polagoma nastajajoče potrebe so bile tudi tu močnejše kakor prvotni vzor. Tožbe, ki izhajajo od brata Leona v »Ogledalu« in od Ubertina, kažejo, da so bratje pogosto knjige, ki jih niso mogli pogrešati, nosili s seboj od kraja do kraja. Tudi kronist Matej iz Pariza poroča okoli leta 1255., da so Manjši bratje na svojih potovanjih nosili s seboj majhno knjižnico v svoji torbi. Pet let kasneje je sv. Bonaventura to stvar dokončno uredil v najstarejših redovnih konstitucijah, ki so bile izdane na generalnem kapitlju v Narbonu leta 1260. Dovoljeno je bilo, da smejo posamezni redovniki imeti potrebne knjige za zasebno rabo in jih nosili od enega samostana v drugega, da celo iz ene provincije v drugo, vendar se zahteva, da morajo zato dobiti dovoljenje od svojega provinciala in da se knjige po smrti dotičnega brata zopet pošljejo nazaj v domačo provincijo.

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Ljubljana. Junijski mesečni tretjeredni shod smo porabili za posvetitev naše največje skupščine presv. Srcu Jezusovemu. Posvetitev se je izvršila z vso slovesnostjo. P. voditelj nas je tri mesece pripravljal za to slovesnost. Na junijskem shodu ni nikogar manjkalo. Bilo pa je navzočih tudi mnogo drugih vernikov, tako da je bila cerkev prenapolnjena. Voditelj je imel najprej govor o posvetitvi. Nato je prišla pred oltar velika asistenea, ki jo je vodil samostanski predstojnik p. Krizostom. Na oltarju se je blestela vsa v lučih in v cvetju podoba božjega Srca Jezusovega. Prišel se je pretresljiv obred: vsa cerkev je zapela »O pridi Stvarnik, Sveti Duh!« Potem je bila blagoslovljena podoba presv. Srca. Vsa skupščina je na glas in iz prepričanja molila »apostolsko vero«. Sledila je posvetilna molitev, ki je odmevala kot grom po cerkvi in pod njenimi oboki. Vsi navzoči so imeli v rokah tiskane posvetilne molitve. Mogočno so donele tudi litanije presv. Srca. Pesem »Pojte hribi in doline« je zaključila slovesnost. Blagoslovljeno podobo in posvetilno listino smo obesili v tretjeredni dvorani. — Po tej skupni posvetitvi bomo ljubljanski tretjeredniki šli na delo za posvetitev posameznih družin. Skrbeli bomo, da bo kar mogoče dosti ljubljanskih družin letos prišlo v »Zlato knjigo«.

Dobrepolje. Za binškošne praznike smo imeli vizitacijo naše skupščine. Dalje časa je že ni bilo in zato smo se je veselili. Vsi smo se zopet poživili v redovnem duhu svetlega Frančiška in naše število se je pomnožilo za 70 novih članov. Mnogo se jih je tudi naročilo na tretjeredno glasilo »Cvetje«. Ko bodo časi enkrat mirni, bo naša skupščina še bolj zacvetela. Ker se pri podružnici v Kompoljah opravlja zadnji čas redna služba božja, dobivajo tretjeredniki vesoljno odvezo tudi pri podružnici, da ni nihče popolnega odpustka oropan.

Sv. Jurij pri Grosupljem. Pri nas je včasih tretji red zelo cvetel in imamo že staro skupščino. V zadnjem času smo malo zadremali in bi bili najbrž popolnoma zaspali, ako bi ne bil g. župnik povabil vizitatorja iz Ljubljane, ki nas je malo predramil in oživil: na Kristusov vnebohod se je to zgodilo. Zdaj ne mislimo več na spanje. Živeli bomo, skrbno bdeli, sejali na vrtu Frančiškovega in enkrat bogato želi.

P. SALEZIJ:

Na varnejši poti proti cilju

Ves čas svojega dvanajstletnega bivanja v Združenih državah ameriških sem bil vedno v samostanu pri šoli in sem le v počitnicah včasih nadomeščal tega ali onega slovenskega župnika. Tako se mi je zgodilo, da sem imel tamkaj vsega skupaj samo dva, nad vse značilna pogreba dveh ameriških slovenskih deklet. Prva je živela bolj lahkomišelnost in posvetno; zelo nemarno se je posluževala nadnaravnih vzgojnih sredstev, ki jih zlasti mladini navadno z uspehom nudi sv. katoliška Cerkev. Slednjič se je zelo izpridila ter postala žrtev tako imenovane nedovoljene operacije. Po njenem pogrebu se je začelo o tem šušljati, zato jo je oblast dala izkopati ali kakor pravijo ekshumirati. Ugotovili so, da se je v resnici podvrgla prepovedani operaciji in posledica je bila: aretacija zdravnika in bolničarke, ki sta ji pri tem pomagala. Ko sta krivdo priznala, sta bila obsojena na več let težke ječe. — Drugo dekle, ki sem jo pokopal v Ameriki, se je posvetilo bolničarskemu poklicu, pa se je po nesreči in neprevidnosti zastrupilo. Morebiti je bilo to bolje zanjo. Do tedaj se je bila namreč še ohranila neomadeževano pred Bogom in ljudmi. Rada je hodila bolj pogosto k sv. zakramentom. Ker je kot bolničarka vedela, da je tudi iz zdravstvenih ozirov potrebno čisto in vzdržno življenje, se je tem raje posluževala nadnaravnih vzgojnih sredstev sv. Cerkve. Zelo lep je bil njen pogreb. Trije duhovniki smo jo pokopali. Belo oblečene bolničarke so ji delale špalir pred cerkvijo in na pokopališču. Velika množica ljudstva jo je spremljala na zadnji poti. Tako se je že na zunaj videla razlika med pogrebom enega in drugega dekleta.

Kaj naj se učimo iz tega? To, da se tudi mi radi in čim bolj pogosto poslužujemo nadnaravnih vzgojnih sredstev ali z drugimi besedami: Radi zaje-majmo iz studecev zdravja in moči! Drugače bomo zaostajali v nadnaravni rasti ali pa celo usahnil, ne da bi obrodili pričakovanih sadov za časnost in večnost. Znani so nam studenci zdravja in moči, iz katerih naj zajemamo, vendar nimamo večkrat dovolj krepke volje in zadostnega obzora, da bi se jih posluževali. Ako potem nastopi suša, bo morebiti prepozno. Zato pa se ne izgovarjajmo sedaj, ko smo zdravi in mladi, v neštetih nevarnostih za greh. Lahko bi s tem zagrešili greh opuščanja, ki ga je poznal že poganski filozof Pitagoras. In škoda bo morebiti nepopravljiva. Prav blizu cerkve stanuješ, pa

se ti ne zljubi zjutraj vstati, da bi se udeležil nekrvave daritve in se pokrepčal z božjim Kruhom. Večkrat ležeš k počitku brez molitve in kesanja; zjutraj ne začneš dneva z Bogom. Redko pogledaš v svojo računsko knjigo, da bi vedel, kako je s tvojimi računi. Pa bi jih vendar tako lahko sproti porajnaval: spovednik te čaka in v nekaj minutah zamoreta opraviti. Pa boš zopet vesel in z mirnim srcem šel na vsakdanje delo. Lahko bi se poživil s kakim duhovnim berilom, pa se izgovarjaš, da nimaš časa. Neki duhovni pisatelj ti odgovarja, da ravno zaradi tega beri, da boš tako imel več časa: bolje boš namreč izrabil čas in prevdarneje si boš razdelil dnevna opravila. Mimo cerkve te pelje pot, kaj ko bi za trenutek stopil vanjo. Nemalo tudi mladih ljudi, zlasti iz dijaških vrst, se odzove in obišče Gospoda v zakramentu oltarja. Pridruži se še ti, ki se morebiti že opletaš v mreže satanove. Živiš v tako imenovanih norih letih; nevarnosti nič koliko; zakaj ne bi iz svete ljubezni do sebe Boga prosil za pomoč, da se boš ohranil neomadeževanega in čistega. Delaj tudi na izoblikovanju svojega značaja. Preudari, katera je tvoja glavna napaka. Ona je izvor premnogim drugim padcem in kriva, da nisi ljub ne Bogu ne ljudem. To je tvoj napuh, tvoja jeza, tvoja lenoba ali kaj podobnega. Duhovni voditelji poudarjajo, da se zaman trudi za svoj duhovni napredek, kdor ne premaguje svoje glavne napake. »Kakor zastrupljen studenec še naprej zastrupi vode, kamor koli teče, tako tudi naša glavna napaka.«

Ce ti vera ni prazna beseda, želiš gotovo hoditi po varnejši poti k svojemu onostranskemu cilju. Saj se je edino za tisti cilj vredno truditi z vsemi močmi. Drugi, posvetni cilji, so tako varljivi, nestalni in minljivi. Tvoja duša - koprni po tem, da bi globokeje in čim večkrat zajel iz studencev zdravja in moči, ali ji boš odrekel? Poglej mesto na gori, otok miru sredi razburkanega morja! To so prebivalci samostanov, ki so ravno zaradi tega, da bodo lažje in čim pogostejše črpali poživljajočih snovi iz sv. zakramentov in pobožnih vaj dan za dnem, zapustili vse na tem svetu. Ni bila lahka ta njihova žrtev. Svet je ne zna ceniti, dasi je njemu v največjo korist in spodbudo. Tako vendar hočemo živeti, kakor se za človeka spodobi. Posvetna kultura nas ponižuje pod živali. Kje bomo našli rešitev? V odpovedi nasladam tega sveta in preziranju posvetnih dobrin. V tvoje dobro in da dobiš pogum, vzdržati v dovoljenih mejah, se redovne osebe zavežejo ravno k nasprotnemu, k čemur nas vodi poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja. S tem neizrečeno koristijo človeštvu in zato jih mora ceniti vsakdo, ki se še ni skregal s svojo pametjo in čigar obzorje je širše od žabjega.

O sv. Frančiški, ki je navadno videla svojega angela varuha pri sebi, se pripoveduje, da je v svetosti angelov videla vsako svojo nepopolnost. Ljudje v svetu pa bi morali v zglednem življenju redovnikov in redovnic videti svoje nepopolnosti in grešnosti. Zlasti pa jim naj bo v spodbudo to, da se prebivalci po samostanih kar najbolj poslužujejo vseh vzgojnih sredstev sv. Cerkve, in naj tudi oni store isto po svojih možnostih, da bodo notranje prerajeni koristili sebi in človeštvu, tako v časnem kakor večnem oziru.

F. Z.:

Pasivnost krščanstva

Večkrat slišimo očitek, da je krščanstvo pasivno, da nima več prave dejavnosti, da se strahopetno vdaja v usodo. Nekateri so začeli ločiti v krščanstvu pasivne in aktivne čednosti. Med pasivne štejejo ponižnost, potrpežljivost, krotkost in samozatajo; med aktivne pa pogumnost, samostojnost, zaupanje vase itd. Akademik, ki je prebral »Hojo za Kristusom«, je občudoval njeno globoko vsebino, a poudaril je, da je v njej preveč poudarjena pasivnost. Lo-

čitev med aktivnimi in pasivnimi čednostmi je zmotna, ako dajemo aktivnim prednost pred pasivnimi. To zмотo so obsodili papeži Leon XIII., Pij X. in Pij XI.

Kdor daje prednost aktivnim čednostim, ne pozna krščanstva; neznano mu je bistvo duhovnega življenja, zgrajenega na evangeliju. Vzrok zmotam, ki se danes pojavljajo na vseh koncih in krajih, je, ker razna gibanja in skupine ne sprejemajo evangelija v celoti, ampak iztrgajo iz njega, kar jim ugaja, ostalo pa zavržejo ali pa omalovažujejo. Kdor hoče ostati katoličan, mora sprejeti evangelij v celoti. Kdor ima prave pojme o duhovnem življenju, ne daje prednosti nekaterim čednostim pred drugimi. Vse čednosti so med seboj povezane, druga drugo med seboj podpirajo in spopolnjujejo. Ako pešam v eni čednosti, pešam tudi v drugih. Na prvi pogled je v duhovnem življenju več pasivnosti kot aktivnosti, a le na prvi pogled. Saj je ravno pri pasivnih čednostih človek najbolj dejaven. Koliko dela in truda ima s seboj, kdor se utrjuje v potrpežljivosti, krotkosti in ponižnosti.

Aktivnost poudarjajo danes gibanja, ki hočejo doseči velike zunanje uspehe. Poudarjajo aktivnost, povzročajo pa največjo pasivnost, ker zahtevajo, da se jim vsak ukloni in odpove svojemu mišljenju. Le kar njim koristi, je dovoljeno, vse drugo je prepovedano. Ne priznajo ne svobode mišljenja, ne vesti, ne nespremenljivih verskih in nravnih načel. Med svoje pripadnike sprejemajo vse, ki se na zunaj uklonijo, nič ne vprašajo, ali so tudi v srcu sprejeli njihove nazore. Ko se jim pridružijo, jim skušajo s silo vteptati svoje nauke. Kaj pa krščanstvo? Ako kdo hoče postati katoličan, mora najprej v srcu sprejeti evangelij in po njem urediti svoje življenje, nato šele lahko prejme krst. Ako se hoče kdo posvetiti delu za zveličanje duš, mora najprej sebe prepojit z božjimi nauki in po njih preoblikovati svoje življenje. To preoblikovanje imenujejo danes pasivnost, a popolnoma po krivici. Koliko dejavnosti, združene z božjo milostjo, ki nevidno deluje v naših dušah, je v tem preoblikovanju!

Očitajo, da je prav posebno izražena pasivnost v pokorščini, ki jo zahteva Cerkev v verskih in nravnih zadevah. Kdor prizna, da je resnica samo ena in nespremenljiva, temu ni treba dokazovati, zakaj Cerkev v verskih in nravnih zadevah ne more popuščati. Tem, ki se bojijo, da bi zaradi pokorščine kaj izgubili, veljajo te besede: »Ne bojte se, da bi zaradi pokorščine izgubili na svoji izvirnosti ali močnatosti. Železo se pod udarci kladiva ne zmehča, ampak ojekleni, samo steklo se zdrobi. Vodna sila, ki jo vkleneš v strugo, da se ne razlije po rodovitnem polju, s tem ne upade, temveč se pomnoži in postane koristna.« (Dr. Odar.)

Ločitev čednosti v pasivne in aktivne je nasilna, nepotrebna in škodljiva. Žrtev, samopremagovanje in odpoved so z duhovnim življenjem tesno povezane. »Vse govorjenje o poglobitvi duhovnega življenja je popolnoma odveč, ako ni združeno z umevanjem zatajevanja samega sebe« (dr. Odar). Lepo je zapisal Cajnkar Stanko: »Molitev je neprestano žrtvovanje vsega, kar smo in kar imamo. To žrtvovanje je morda najlepše, a je prav gotovo najtežje.« A molitev mu ni le žrtvovanje, ampak tudi »naše delo, naš trud, naš napor, naša borba in naša zmaga, vse to po vzpodbudi in s pomočjo božje milosti. Moli in delaj je veljalo in velja še danes. Oboje je v resnici ena sama zapoved. Molitev in delo nista dva ločena svetova.« Ali ne odseva iz teh kratkih, jasnih in jedrnatih besed lepa harmonija med tako imenovano aktivnostjo in pasivnostjo?

Zapostavljanje pasivnosti je evangeliju tuje. Prelistajte vse štiri evangelije in premišlujte življenje Kristusovo od prve božične noči do poslednjih besed na križu. Koliko žrtev, koliko odpovedi, koliko zasramovanja, koliko duševnega in telesnega trpljenja! Kako bogate sadove je rodilo to trpljenje. Prineslo je odrešenje, dalo Cerkvi neizčrpne zaklade duhovnega bogastva, dajalo poguma mučencem, ki so umirali za vero v Odrešenika, vlivalo upanje zašlim in tava-jočim v smrtni senci greha, preizkušanim dajalo in še daje moči v stanovitnosti

in zvestobi. In trpljenje žalostne Matere božje, njena tiha, skrita in junaška odpoved in vdanost v voljo božjo, kako bogate sadove je obrodila. Pozabiti tudi ne smemo na odpoved in samozatajevanje mož, ki jih zgodovina nikoli ne bo pozabila. O njih je zapisal Leon XIII.: »Najsvetejši možje v preteklih časih so v ponižnosti, pokorščini in zatajevanju bili mogočni v besedi in dejanju in delali z največjim uspehom ne samo za večno, ampak tudi za časno blaginjo narodov.«

FABIAN BARCATA — A. A.:

Lela je bila najboljša plesalka v rodu, nobena druga ni bila tako ljubka, tako lepih in lahkotnih kretenj. Predstavljala naj bi golobico.

Nerada in vsa rdeča se je Lela dala prisiliti, da je stopila v krog gledalcev.

Ti so pa videli zares omamno lepo sliko, ko je v beli obleki in z belim robcem v vsaki roki začela z umerjenim korakom lahko plavati kakor golobica, ki zdaj z večjimi zdaj z manjšimi krogi drsi skozi zrak, ne da bi se bala sovražnikov z zemlje, ne da bi jo skrbeli nasprotniki v zraku. Tedaj pa je skozi obroč planil nek fant, sokol. Tudi ta je plesal z velikimi krogi in se sprva ni menil za soplesalko; delal se je, kakor da je ne vidi. Tudi on je v letu dvigal in spuščal roke, ni pa imel robcev. Zdaj pa je sokol zagledal golobico. Zdrznil se je, telo mu je vztrepetalo od razburjenja in roparskih želj in že jo je začel zasledovati. A tudi golobica je že izpazila svojega sovražnika. Za minuto je negibno plavala po zraku, v srčni stiski in do smrti prestrašena, potem pa je zbežala in naglo prhutaje pisala velike kroge.

Nasprotnikove peruti pa so bile krepkejše, njegov let urnejši, njegovi krogi še večji in daljši, in pritiskal je na golobico od vseh strani. Njeni krogi so postajali vse ožji in slabotnejši, njene kretnje bolj boječe in neodločne. Od groze in smrtnega strahu se je skoraj zrušila, roke so ji omahovale kakor polomljene peruti, sokol pa jo je obkrožal že čisto blizu, poželjivo in krvoločno. Zdaj je priplaval do nje. Plesalec in plesalka sta se prijela za roke in se poljubila tako, da sta pritisnila lice na lice.

Poplašalo ju je ploskanje, ki se kar ni hotelo ustaviti; na vseh straneh so pokale puške, pištole in revolverji.

Pal Gioka je iz svojega skrivališča vse to videl. Njegov srepi, nepremični pogled je požiral Lelino kraljevsko postavo. Zdaj vsaj ve, kako ji je ime: Lela! Spomni se drobne deklice, ki jo je v davnih dneh poznal in je edina v rodu nosila ime Lela, cvetlica. Bila je hčerka mračnega Doda, sestra njegovega nasprotnika, močnega Marka! Bolj zagrizenih čuvajev deklet ne bi mogla imeti, a prav to je Palu njegovo sovraštvo še krepilo, mu v duši veselje za boj podžigalo.

Težko je dihal, žila mu je razbijala, prsi so lovile sapo, v vročih valovih mu je srce poganjalo kri v obraz, dokler ni bil rdeč ko kuhan rak. Pekel je moral razsajati v njem.

Plesali niso več, krog je bil prazen. Glasovi so nestrpno zahtevali ples z mečem, z jataganom.

Reditelj je pozval može, naj vstopijo v krog in se pokažejo pogumne.

Neki možak je prišel v krog, potem ko se je dolgo pomišljal in se dal prositi. V usnjatem pasu mu je tičal jatagan, strašno orožje, ki so ga zlasti nekdanje čase radi nosili. Potegnil ga je iz nožnice, s plesočim korakom naredil nekaj krogov, potem z vso močjo treščil rezilo v peščena tla, da je v njih obtičalo, in začel okoli njega plesati kroge. Čakal je na soplesalca, nasprotnika. Prišel je. Tudi on je potegnil jatagan, naredil nekaj krogov, potem pa vrgel orožje tako, da je obtičalo v zemlji poleg prvega. Na ta način je pokazal, da izzivanje sprejema. Zdaj pa sta oba planila po jatagana, ju izpulila iz zemlje in plesaje začela navidezno borbo. Meča sta se pobliskavala, se križala in udarjala za las mimo nasprotnika. Velike spretnosti, moči in prisebnosti je bilo treba, da se igra ni spremenila v krvavo nesrečo.

Dvoboj je bil pri kraju. Nasprotnika sta svoje orožje spet pognala v tla, se objela, poljubila, potem meča izpulila, vtaknila za pas in med vikanjem navdušenih gledalcev odšla iz kroga. Lahko si se prepričal, da je igra z nevarnim orožjem, kakršno so njihovi predniki najbolj ljubili, v najvišji meri budila in vezala njihovo pozornost. To je res bilo nekaj po njihovem okusu! Vsi stoječi in sedeči, moški in ženske, so s široko razprtimi očmi in največjo pazljivostjo sledili slehernemu gibu bojne igre. Komaj je prvi par zapustil krog, že je množica začela vzklikati:

»Naprej, naprej, še en par!«

»Vzdignite se, može, junaki, sokoli!« je klical reditelj, »pokažite pogum!«

»Mark naj zapleše!« je viknil prvi, drugi in za njim ves krog.

Mladi Mark je sedel resno in nepremično poleg svojega očeta. Vzklikanje množice je njegovemu ponosu dobro delo. Torej le vsi vedo, da je najboljši, najspretnější borec v plesu z meči.

Dolgo se je dal prositi, že kar siliti. Nazadnje je odločil stari Dod:

»Mark, pojdi!«

Njegov glas je bil resen in raskav kakor vedno, a vendar je iz njega donelo zadoščenje, očetovski ponos, skoraj ljubezen.

Mark je vstal. Zravnal je svojo mogočno postavo ter mirno, že kar slovesno stopil v krog, potegnil jatagan in začel plesati.

Plesati? Saj to je bil vrtnec, orkan, ki vse grabi in pod seboj ruši! Treščil je svetli meč v pesek, da je škrtnil in se zadril do ročaja v zemljo, potem pa je okoli njega krožil, kakor kroži volkulja okoli svojih mladičev, če jim grozi lovec.

Noben nasprotnik se ni pokazal.

»Pokonci, može! Kdo hoče plesati z Markom? Zganite se, kdo je največji junak?«

Vse je tiho, sliši se le škripanje peska pod nogami plesalca. Noben soplesalec se ne prikaže. Nihče se ne javi. Napetost je zrasla do viška — tu pa se iz bližnjega grmovja odtrga temna postava, stopi proti krogu in se prerine skozi obroč ljudi. Mož ima okoli telesa večkrat ovit svilen pas, v njem pa mu tiči jatagan.

Sin umorjenega razbojnika je, Pal Gioka!

Če bi v krog gledalcev iz jasnega treščilo, bi se ne mogli bolj prestrašiti in ostrmeti, kakor ob pogledu na tega moža. A prav ker je nastopil tako nenadoma in brez ozira na spodobnost, je množica onemela, ne da bi se mogla

zganiti. Najrajši bi kričali in tulili: »Ven ž njim!« — Pa so le kar molčali. Sto in tisoč rok bi se rado dvignilo, ga pograbilo in raztrgalo — niso se zganili!

Pal Gioka je že plesal. Goli jatagan je treščil poleg nasprotnikovega in zaril se je prav tako do ročaja v zemljo.

Marka je pretreslo kakor vse druge. Skozi sree so mu divjala vsa mogoča čustva in se borila. Najbolj črne misli so se mu podile po glavi, razsajale, divjale in se preHITEvale, dokler se niso zveržile v zmeden klobčič, ki mu je zmešal duha in ni mogel več misliti. Iz te zmede pa je vstajal glas, ki je vse druge prevpil in jih dušil: »Osveta!« Osveta za neslišno predrznost, za sramoto, ki mu jo je naprtil Pal Gioka!

Mark je pograbil jatagan, z enim samim sunkom ga izpulil, visoko zavihlert in planil na sovražnika.

Pa tudi ta je že oborožen. Kot blisk, a vendar igraje, je izdrl svoj jatagan iz zemlje, kakor da je izpulil slabotno bilko.

V zraku se križata meča. Jasno zveni jeklo ob jeklo. Najprej je Mark skoraj nezavedno čutil željo, da bi tegale človeka pobil, kakor pobiješ divjo zver, strupeno in gnusno žival, da bi mu preklal glavo, ga na kosce razsekal, uničil. To nejasno željo pa je prepodil trezen premislek — danes je besa, kaj bo rekel oče, kaj rod in ves svet? Kmalu pa se je Mark tudi prepričal, da se glava ne bi dala kar tako preklati, da maščevanje ne bo igrača. Njegov nasprotnik mu je vsaj enak, če ne še boljši. In že je začel občudovati njegovo moč, spretnost in gibčnost, hkrati pa je tudi čutil zadoščenje, da sam toliko zna, veselje za borbo, divji gon, da bi se odlikoval — še bolj zagrizeno je vihlt jatagan, udarjal, sekal, zbadal in pisal skozi zrak blesteče, sikajoče kroge.

Tudi v duši Pala Gioka je besnel vihar. Res ni prišel semkaj z namenom, da bi moril, saj je dolgo razmišljal o koraku, ki naj ga stori. Samo kaznovati in občutno zadeti je hotel te ljudi, ki ga prezirajo in zasmehujejo, ki se mu izogibajo kakor manjvrednemu. Pokazati je hotel, da ima pravico hoditi med njimi s povzdignjeno glavo, da ni več otrok, ampak mož, ki se lahko brani in meri z najboljšim izmed njih. In prav v plesu z jataganom, kjer nastopajo samo preskušeni borci, jim je hotel kljubovati. Slučaj pa mu je priskočil na pomoč in mu dal takega nasprotnika, da si boljšega ne bi mogel želeiti.

Kolikokrat sta se že kot divja paglavca rvala in vselej je bil premagan, kajti Mark je bil starejši, večji in močnejši. Zdaj pa mu hoče vpričo vsega rodu povrniti; ponižati hoče oholega fanta, zadeti ga mora na najbolj občutljivi točki, zadeti njegovo samoljubje, njegovo čast! In še to: Ali ni Mark Lelin brat? Ali ne stoji med njim in njo? Dol z njeno žlahto!

Gledalci so še vedno kakor začarani čakali. Videli in slišali so samo oba moža v krogu, blisk in žvenket njunega orožja, škripanje peska pod nogami plesalcev, kajti čudno: naj sta bila oba nasprotnika še tako zagrizena, se napadala še s tolikšnim besom, njuni koraki so se še vedno zibali z umerjenim plesnim taktom, le urnejši in bolj divji so bili ko pri prejšnjih borcih.

Že sama njuna zunanost je priklepala oko.

Mark je bil velik, širokih pleč, silnega telesa, v obličje pa teman in mrk kakor vihar na noč.

Pal Gioka pa je bil čeden, skoraj nežen, nekam dekliški obraz pa so mu obkrožali črni in blesteči kodri. Pa vendar so bile njegove lepe oblike, njegovi suhi udje močni kakor pri orjaku — in spet: s kolikšno spretnostjo je to moč porabljal! Kar tako igraje, ne da bi se utrudil in bi se mu poznalo! Silne udarce svojega nasprotnika je prestrezal, kakor da je sovražnikovo orožje zgolj šiba, ločje!

Res je bil prizor, da si ga moral občudovati. Hudo različna nasprotnika sta nudila čuda spretnosti in vztrajnosti. Večkrat sta švigala meča s tolikšno

naglostjo, da ju niso mogli razloževati. Videli so samo njune blesteče ognjene kroge, ki so se križali, preganjali, zamotavali.

Odkar je rod poznal ples z meči, še nikoli ni bilo takele borbe, ki je vendarle bila igra, takele igre, ki je bila tako zelo podobna resnični borbi!

Mark je bil prvi, ki je sunil jatagan v zemljo. Isto je storil Pal.

Za trenutek sta si brez orožja stala nasproti. Nista se objela, nista se poljubila, samo spogledala sta se, a ta pogled je povedal vse sovraštvo, vso besnost. kakršne je zmožno človeško srce.

Pobrala sta svoje orožje in šla narazen.

Ali je bil zgolj slučaj, ali je nalašč tako naredil? Ko je Pal Gioka zapuščal krog, se je zrinil venkaj tam, kjer je stala Lela.

Pogledal jo je zmagoslavno in kakor da jo hoče požreti, nato je izginil.

*

Dva dneva sta pretekla po prazniku sv. Antona.

Ni pa se še poleglo razburjenje zaradi dogodkov na ta dan, da se je prikazal Pal Gioka in se udeležil iger. Ljudem je bilo, kakor da jim je prisolil kľofuto, kakor da je osmešil in osramotil ves rod, zato so bili brezmejno razjarjeni. Vračajoči se gostje so novico o njem raznesli vsepovsod. Povsod pa so jo poslušali, z glavami majali, se čudili in se posmehovali.

»Slišite, ali so ljudje v Kriezezih cunje in ženske, da kaj takega mirno trpijo?«

Slišal pa si tudi besede sočutja in celo strahu, kajti če tam doli v tem rodu nastopi drugi Giok Mark in se okrepi, se tudi sosednji rodovi ne bodo več smejali, saj bodo prav oni največ trpeli.

Barjaktar je prišel k župniku patru Anastaziju, da se posvetujeta, kaj bi kazalo ukreniti. Prvi je bil za to, da nastopijo s silo in Pala Gioka kaznujejo. Pater Anastazij pa je bil drugačnih misli.

»Dokler fant ne naredi nič hudega, mu morate dati mir; revč je mnogo pretrpel. Gorje človeku, če je sam! Zdi se mi, da vam jo je prav zato tako nepremišljeno zaigral, ker je preveč osamljen in ves zagrenjen. Zato bi želel, da postanete z njim prijaznejši. Sovražnosti v tem primeru niso umestne in bi samo vam škodovala. Saj Pal Gioka nima kaj izgubiti, taki ljudje pa so nevarni. Kadar udarijo skupaj trdi kamni, nastanejo iskre; kadar trdi ljudje, pa teče kri!«

Stvar so torej za enkrat pustili, kakor je bila. Zato so pa toliko več o njej govorili. Kjer koli so se shajali ljudje, so načenjali tudi ta dogodek in ga pretresali na vse strani: pri ognjiščih, na polju, po poteh. Obsojali so Pala Gioka z najtršimi izrazi, z najkrepkejšimi, silnimi stavki in takih njihovi slikoviti govorici ne manjka. Nekaj pa si pri vsem tem le moral opaziti. Ta narod nad vse ceni telesno moč, drznost in pogum, zato nasprotniku tudi v tem primeru ni delal krivice. Priznavali so njegovo neustrašenost, njegov pogum, hvalili njegovo sijajno spretnost v orožju, njegovo izredno moč. Vsakdo je vedel praviti o kakem prav posebno blestečem in posrečenem hipu med bojno igro, kadar je udarjal, prestrezal, se kretal, odskakoval.

Tudi ženske so govorile o Palu Gioku. In v dobro moramo šteti njihovu spolu, da so hvalile junakovo mladost, lepoto njegovega obraza, blesek njegovih oči, lepoto postave, lahkotnost in ličnost njegovih kretenj, to pa vse v pisanih barvah, naneseno na temno platno sovraštva, neke nedoločne in neizrečene groze, hudih skrbi pred bodočnostjo.

V rodu pa je bil nekdo, ki ga je vsa ta zgodba prav posebno prizadela, čigar čustva so bila najgloblje ranjena in se je njegova duša mučila in pehala, da bi stvar kakor koli končala — Mark.

(Dalje sledi.)

Mladec dvajsetega stoletja

Megleno jutro.

No, bo pa zato lepši dan in naš izlet bo tem prijetnejši. V jutranjem hladu bomo hodili in nenadoma se bo pred nami zableščala na hribčku zaplaška cerkev, potopljena v zlato morje sončnih žarkov.

Vlak je privozil na postajo. Opazil sem takoj Borisa in Franceta. Kako nestrpno me je iskalo njuno oko!

»Kaj če ga ne bo, Boris?«

»Obljubil je, gotovo bo prišel... Glej ga! Tam prihaja!«

To sem slišal in že je bil Boris pri meni.

»Dobro jutro! Sem držal besedo?«

In segla sva si v roke — molče. Le nem pogled v oči je povedal, kar sva si hotela povedati.

»France! Pozdravljen!«

Ni si upal, da bi naju motil po dolgem snidenju; zato je stal ob strani.

Polni navdušenja smo peli in šli proti svojemu cilju.

Pot se je vila med polji, gozdiči in travniki. Ptičje petje je razveseljevalo naše uho. Izza gričev nas je že pozdravljalo jutranje sonce. Nenadoma se je megla razblinila in nad nami se je razprostrela modra jasnina, kot bi nas hotela varovati in voditi naš korak.

Cudovit je bil pogled proti cerkvi na griču. Ubrano zvonjenje nas je vabilo k presveti daritvi.

»Pojdimo v cerkev!«

Fanta sta se še mudila v svetišču. Zahvaljevala sta se Njemu, ki je prišel v njih senci in ki ju je navdal z novo močjo. Sam pa sem šel za cerkev, sedel v travo in opazoval lepoto Stvarnikove roke. V vznožju morje pisanih travnikov in v daljavi — na modrosinjem nebu — se vidijo obrisi vrhov gorskih velikanov.

Tiho se mi je približal Boris, da bi me malo prestrašil. Načrt pa mu je spodletel; zaslišal sem ga in sem se ozrl. Molče je sedel zraven mene in se zazrl v daljavo. Čez čas je dejal: »Ivan! Kako vesel sem bil tvo-

jega pisma! Kaj vse sem našel v njem! Mnogo sem razmišljal o svojem namenu... veliko sem zopet bral o svetem Frančišku. O, koliko ti imam povedati!«

»Kaj ti je najbolj všeč na njem?«...

Odgovoril bi, da ga ni prekinil France: »Vidva bi kar na zajtrk pozabila. Samo modrovala bi.«

Res mnogo bi si imela povedati. A sedaj — skalila bi Francetu izletniško razpoloženje...

Zajtrku je kaj kmalu sledilo dobro kosilo, ki nas je poživilo. Zapeli smo še in se pozabavali ob obronku griča, odkoder smo uživali prelep razgled. Čas je hitel. Stopili smo v cerkev, se poslovili od svoje Matere in še zadnjikrat smo ji priporočili svoje težave in se ji popolnoma darovali. Vem, za kaj je prosil Boris. Saj se bliža odločitvi. Enkrat je že zmagal. Postal je fant, mladec in borec Kristusov... Kako prisrčen je bil njegov pogovor z Materjo!

Marija, še zadnje pozdrave sprejmi od nas.

Vračajoč se v dolino smo prepevali in že v mraku smo prišli na postajo. Kratko slovo in odpeljal sem se.

V naših dušah je vel osvežujoč vetrič milosti in srce je pelo spev naši in božji Materi.

Posvetitev samostanske družine

Bilo je po 6 sv. maši zjutraj — na praznik presvetega božjega Srca. Prečastiti pater provincial je dodaroval presveto daritev. Vsa samostanska družina se je zbrala pred Najsvetejšim. Z gorečimi svečami smo poklekali in p. provincial je zapel »Veni Creator Spiritus«. Vsi smo se mu pridružili. Prenovi naj nas z milostjo in prenovljeni bomo. Nato je sledil psalm »Credidi«. Po predzadnji kitici — »Vse svoje obljube bom izvršil Gospodu pred vsem njegovim ljudstvom v predvorih hiše Gospodove, v tvoji sredi, o Jeruzalem« — je p. provincial začel posvetitve presvetemu Gospodovemu Srcu. Izročil mu je vso svojo provincijo in vse Frančiško-

ve sinove, da bi naš božje Srce vnelo v ljubezni do Križa in bi bili res vredni svetega poklica in vzorni sinovi velikega Očeta. Vsi smo glasno nadaljevali »Spravno molitev« božjemu Srcu. »... Pripravljeni smo, z zadovoljnim zadoščenjem poravnati... tudi zla dela tistih, ki blodijo daleč od poti zveličanja in... ne marajo hoditi za Teboj, svojim Pastirjem in Vodnikom — in končno javne hudobije, s katerimi se narodi upirajo pravici in naukom Cerkve, ki si jo Ti ustanovil. O, da bi mogli te pregrehe oprati z lastno krvjo!« — Ko bi le bili vredni tega drugega krsta, krsta krvi za Kristusa in sveto vero, in bi ta kri zaslepljenim odprla oči, da bi našli pravo pot, ki vodi h Kristusu. Ali nam to danes ni mogoče? Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti! Usmili se nas. Po litanijah smo zapeli »Moja duša poveljuje«. Nato Oracije, »Tantum ergo« in prejeli smo blagoslov z Najsvetejšim. Vsa družina je odšla izpred oltarja; vsak na svoje delo z novo močjo in bogatimi milostmi. Vsa leta že opravljamo to posvetitev. Obred imamo tudi v svojem frančiškanskem obredniku. — Posvetitev obnavljamo vsak dan po »Večernicah« v molitvi »O ljubeznivi Zveličar«.

Lilije sv. Antona.

Prav posebno smo počastili letos svetega Antona. Na praznik 13. junija, v soboto zvečer, je po govoru p. Odila p. župnik blago-

slovil ob asistenci lilije, s katerimi smo se potem uvrstili v procesijo po cerkvi, med prepevanjem slavonspeva »Ako iščeš čudežev«. Spredaj so šli križarji, nato klarice in duhovščina. Po obhodu po cerkvi smo molili litanije Matere božje. Ko smo prejeli blagoslov Najsvetejšega, je duhovščina ljudstvu razdeljevala blagoslovljene lilije in svetinjice svetega Antona ter dajala v poljub njegove svete ostanke.

Kakor naš serafinski učenik sveti Bonaventura, ki je l. 1253. prvi začel pobožnost k svetemu Antonu, smo se tudi mi obrnili k sv. Antonu z javno pobožnostjo 13 torkov v tem času zmed in stisk. Pesem njemu v čast. Govor. Zatem molitev za ohranitev vere v našem narodu in za mir med narodi. Po litanijah slavospev v čast svetemu Antonu in blagoslov z Najsvetejšim. Sveti ostanki so izpostavljeni vsak torek na njegovem oltarju v počeščenje. Kdor moli Slavospev, prejme 300 dni odpustkov enkrat na dan. In kdor ga moli vsak dan, je deležen enkrat na mesec popolnega odpustka. Seveda mora prejeti svete zakramente. Naša samostanska družina ga moli že dve leti skupno na koru po kosilu, a v latinščini.

Zahvala. Siromašna mati se zahvaljujem sv. Antonu Padovanskemu, ki mi je posre- doval, da sem dobila potrebno obleko. Ob- ljubila sem zahvalo v »Cvetju«. D. A.

O. STANKO Marija:

Služabnica božja m. Marija od Trpljenja, ustanoviteljica frančiškank misijonark Marijinih

(Nadaljevanje)

Po opisu življenja in delovanja m. Marije od Trpljenja v vrsti člankov v »Cvetju« letnikov 1939 in 1940, nam preostaja samo še podati sliko zadnjih dni njenega bogatega življenja in zaključni pregled življenjskega dela, v katerem je že od začetka zvesto sodeloval kot njen duhovni voditelj in mentor generalni definitor frančiškanskega reda p. Rafael Delarbre d'Aurillac (1843 do 1924).

Življenjepis te velike in čudovite žene, dasiravno podan le v splošnih črtah, bi bil zelo pomanjkljiv, če ne bi vsaj bežno orisal delo moža, ki ga je božja Previdnost postavila m. ustanoviteljici ob stran. Na generalni skupščini instituta konec 1903. leta je ob pregledu začetka in nadaljnega razvoja misijonskega delovanja izjavila: »V začetku nismo predvidevali sedanjega stanja. Prvi naši dnevi so bili predvsem življenje molitve in pobožnosti... in mislili smo, da se bomo mirno veselili kot družina tihega, spokojnega, pobožnega življenja; toda to ni bilo v načrtih božjih. Treba je bilo boriti se v zadoščenje... in iz tega je vzkliklo, kar ste sedaj ve. Institut je postal bojujoč red.« V teh pogosto zelo težkih in usodnih borbah je bil p. Rafael m. Mariji od Trpljenja najboljši svetovalec in izkušen ter vpliven pomočnik.

Ko je v getzemanski zapuščenosti, trpljenju in bridkosti, krivično preganjana in obrekovana v solzah iskala za svoje misijonarke iz kongregacije Marije Rešiteljice v indijski Maduri in zase v frančiškanskem samostanu v Ara coeli v Rimu varstva in pomoči, ga je dobila v svojem rojaku generalnem defintorju p. Rafaelu, ki je njeno zadevo predložil tedanjemu p. generalu Bernardinu da Portogruaro. Ko je bila s sosestrami sprejeta v III. red svetega Frančiška in je k nazivu svojega instituta »misijonark Marijinih« sprejela še ime »Frančiškank«, je serafinski red sprejel njeno ustanovo za svojo in ji po svojih predstavnikih pri sv. stolici pomagal do njenih pravic in kanoničnega priznanja nove misijonske ustanove. P. general je za svojega zastopnika pri FMM delegiral p. gen. def. Rafaela, ki je v vseh dolgotrajnih borbah za obstoj mlade kongregacije zvesto podpiral m. ustanoviteljico in ji stal z nasveti in dejansko pomočjo ob strani. V vseh zadevah in težavah, ki so nujno združene z nastankom nove redovne družbe, se je posvetovala z njim. Ko je pri čudovito hitrem širjenju misijonskega instituta vedno znova vstajalo vprašanje ustanovitve novih redovnih hiš, šol, dispanzerjev, bolnišnic in delavnic ter vzdrževanje in razširjenja starih ustanov, sta skupaj reševala pogosto težke zadeve in se je m. Marija od Trpljenja pri svojih odločitvah mogla opirati na njegovo modro izkušenost in široko razglednost.

Leta 1904 je po prizadevanju p. Rafaela prešla podporna misijonska ustanova »Oeuvre de Saint-Pierre Apôtre« (Delo sv. Petra apostola), ustanovljeno po materi in hčerki Bigard, v upravo FMM, ki so jo s svojo organizacijsko sposobnostjo rešile gotovega propada. Ustanova je imela za cilj vzgojo domačega klera v misijonih in jo je po 15 letih plodonosnega delovanja sprejela sveta kongregacija za širjenje vere med svoje ustanove, in razširila njeno udejstvovanje na vse misijonske pokrajine sveta.

P. Rafael je bil mož zglednega redovnega duha, odločne volje in iniciativen, daljnoviden in vztrajen v svojih sklepih in načrtih. V nevarnih časih ostrega kulturnega boja v Franciji, ko je frančiškanska akvitanška provincija potrebovala močne roke, ki naj bi jo modro vodila skozi bližajoči se vihar, so se oči patrov provincialnega kapitlja v Bourges-u pod predsedstvom samega p. generala Bernardina da Portogruaro, kateri je bil 1869 kot 47-leten redovnik od Pija IX. osebno imenovan na to mesto, obrnile na mladega provincialnega tajnika p. Rafaela Delarbre d'Aurillac. Šele 30 let star je bil 1873 izvoljen za provinciala. Njegovo delo in uspehi so opravičili upe, ki so jih stavili vanj. Ko so bili frančiškani z drugimi redovi vred izgnani iz Francije, je svojim sobratom s pomočjo m. Marije od Trpljenja, katere duhovno vodstvo je bil prevzel, v Švici našel zavetje in nove možnosti razvoja. Sredi viharjev preganjanja ni provincije samo ohranil pri življenju, temveč jo je celo razširil v Anglijo in preko morja v Kanado in obnovil tam stari komisariat akvitanške provincije. Po njegovem prizadevanju se je rodila v Franciji še druga provincija Sv. Petra, na Španskem pa sevilska provincija. Dasi je imel drzne načrte, tako da so mnogi nad njimi z glavami zmajevali, jih je vendarle s previdnostjo in

odločno voljo ter oprt na modre nasvete izkušenih svetovalcev, s katerimi se je obdal, srečno izpeljal. Izročeval se je z otroškim zaupanjem božji Previdnosti, in če je načrt v molitvi dozorel in ga je spoznal za pravega, ga ni zadržala nobena stvar, da bi se na pol pota ustavil. — Ko je postal 1881 generalni definitor, potem ko je bil že trikrat po vrsti izvoljen za provinciala, se je njegova skrb razširila na ves red. Ko se je preselil v Rim, ni bil p. generalu samo služben svetovalec, temveč njegov zaupnik in prijatelj. Bilo je ravno v času, ko je papež Pij IX. postal vatikanski ujetnik in je generalna kurija frančiškanskega reda morala zapustiti svoj starodavni sedež v samostanu Ara coeli na Kapitolu, ki je bil porušen, da napravi prostor monumentalnemu spomeniku kralja Viktorja Emanuela. Misliti je bilo treba neutegoma na gradnjo nove generalne kurije in pri tem velikem delu je bil p. generalu glavni sodelavec njegov »alter ego« p. Rafael. Narejeni so bili načrti za kurijo, cerkev in misijonski kolegij. Leta 1883. je bilo kupljeno na via Merulana blizu lateranske bazilike zemljišče in 1887. je bila že dovršena generalna kurija s cerkvijo, posvečeno sv. Antonu Padovanskemu, in mednarodnim kolegijem sv. Antona za klerike, ki so bili določeni predvsem za delo v misijonih. — V novejšem času je bil misijonski kolegij razširjen tako, da more sprejeti pod svojo streho 200 klerikov. Dne 17. maja 1933 pa je bil z odlokom sv. stolice pod novim imenom »Athenaeum Antonianum« povzdignjen na stopnjo univerz s pravico podeljevanja akademskih časti.

Generalni definitorij je tedaj štel 18 definitorjev, ker je vsaka od takrat še obstoječih 4 raznoimenskih skupin frančiškanskega reda imela okrog p. generala svoje definitorje. Bila pa je srčna želja p. generala Bernardina in njegovega zvestega sodelavca p. Rafaela, da bi se ta razcepljenost končala, duhovi in srca približala in izvedla enotnost celega reda. Važen korak do cilja je bil storjen z ustanovitvijo že omenjenega mednarodnega kolegija, kjer so se kleriki bogoslovci vzgajali po enotnem načrtu pod nadzorstvom naslednika sv. Frančiška p. generala samega; še važnejša pa je bila že prej izvedena ustanovitev skupnega redovnega glasila »Acta Ordinis Minorum«, v katerem naj bi se objavljale okrožnice sv. stolice, odloki p. generala, sklepi provincialnih kapituljev, važne misijonske redovne zadeve ter se naznanjala in ocenjevala dela in spisi redovnih članov. Srečna zamisel, ki jo je sprožil p. Rafael, je bila na seji generalnega definitorija 19. XII. 1881 sprejeta, in januarja 1882. je izšla že prva številka. Od tedaj dalje izhajajo Acta v nepretrgani vrsti do danes. Leta 1881. je bila blagoslovljena tudi novoustanovljena frančiškanska tiskarna v Quaracchi pri Florenci z misijonskim kolegijem sv. Bonaventure, kjer se od 1889. dalje tiskajo tudi Acta. Urejeval jih je in obenem vršil vse dolžnosti ravnatelja tiskarne, dasi brez tega naslova, p. Rafael sam vse do leta 1895. Kako važno je bilo to delo, bomo razumeli, če pomislimo, da se zaradi nemirov in skoraj splošnega preganjanja ni mogel vršiti od 1862. do 1889. noben generalni kapitelj in so Acta kot službeno, periodično izhajajoče glasilo generalne kurije vsaj deloma izpolnila to veliko vrzel.

† Častita mati Melanija — šolska sestra

Dne 24. junija t. l. nas je v 77. letu starosti za vedno zapustila ter se preselila v nebeško domovino naša predobra č. mati Melanija Ploder, ustanoviteljica naše province, katero je z veliko ljubeznijo in nepopisno požrtvovalnostjo vodila 10 let. Koliko je delala in trpela! Začetki so bili zelo težavni, gmotna sredstva skromna. Učila in vodila je tudi samostansko in šolsko mladino. Njen počitek je bil kratek. Navadno je odložila pero šele opolnoči. Zjutraj je vedno na klic zvona

takoj vstala ter pohitela k skupnim redovnim pobožnim vajam. Še v zadnji bolezni, trpeča hude bolečine, se je z junaškim premagovanjem točno odzivala klicu jutranjega zvonca ter z vsem naporom zadnjih sil stopala po strmih stopnišču k svojemu ljubemu Zveličarju, po katerem je vedno tako močno hrepenelo njeno ljubeče srce. Vse njeno življenje je bilo osredotočeno okrog sv. Evharistije. Še ponoči je redno obiskovala svojega nebeskega Zenina v tabernaklju. Ko je bila zaradi onemoglosti oproščena vsake službe, je po cele ure prebila pred tabernakljem kakor zamaknjena, ne meneč se za svoje bolečine. Zatajevati se je znala do skrajnosti. Njena velika ljubezen do ubošva, njena skromnost in ponižnost so bile ganljive. Bila je prava hčerka sv. očeta Frančiška. Na čudo je bila tudi v zadnji desetdnevni bolezni vedno jasnega duha, čeravno je vse življenje duševno mnogo in naporno delala. Pisala je dramatične igre za mladino, pesnila in prirejala sestanke ter tako že v pravem pomenu besede misijonarila med svojimi. Naj ji podeli Bog zato večno slavo, nam pa naj bo priprošnjica v nebesih, posebno v teh težkih časih. Po vsej pravici jo smatramo za ustanoviteljico Baragovih sester, katerim bo vedno svetila kot svetla zvezda na potu pravega redovnega življenja.

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi v teku dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

1. Kaj imam prav za prav dobrega od Podpornega odseka?

Marsikdo od čitateljev »Cvetja«, ki si je zastavil to vprašanje, bo moral odkimati z glavo in priznati, da mu je prav za prav o Podpornem odseku znano samo toliko, da kdor se vpiše vanj, mora plačevati pač mesečne prispevke. Pa to ni dovolj, kajti najbolj zasovražena zadeva je vsakomur danes in je bila vedno, plačevati za nekaj, kar ni povsem gotovo, da bo tudi dotični dobil povrnjeno. Zato je treba predvsem, da vsak temeljito spozna, koliko dobrega

stori Podporni odsek, kajti le tedaj bo skrbel, da se bo odsek razvil, razširil in povečal. Kaj imamo prav za prav dobrega od Podpornega odseka? V času plačevanja bi lahko vsak mislil, da nič. Toda to ni res.

Veliko je vredna zavest, da ste član karitativnega odseka, katerega prva in glavna dolžnost je, skrbeti za vas v starosti in onemoglosti.

Dalje Vam pa gotovo tudi ni znano, koliko dobrega napravite s točnim plačevanjem — kajti vedeti morate, da le s tem, če točno plačujete, pomagata nehote onim, ki prejemajo stalni mesečni znesek, s katerim si lajšajo življenje na stare dni. In če ste vi točni s plačevanjem svojih prispevkov, je lahko tudi upravni odbor Podpornega odseka točen z izplačevanjem svojih obveznosti napram vsem onim, ki so upravičeni prejemati stalni mesečni znesek. In s tem postanete deležni dobrega dela ne samo na enem človeku, ampak na stoterih.

Največjo dobroto vaše dalekovidnosti, da ste se vpisali v Podporni odsek III. reda, pa boste doživeli na dan, ko boste tudi vi prišli med one, ki so upravičeni prejemati stalni mesečni znesek. Kajti največja dobrota je pač, imeti zavest, da morate vedno prve dni v mesecu prejeti stalni mesečni znesek v oni višini, kakor ste prej plačevali v Podporni odsek svoje prispevke. Nešteto dobivamo zahval iz raznih krajev, ko prejmejo člani oni denar, do katerega so si pridobili pravico s prejšnjim plačevanjem. Kdor danes še plačuje, si niti ne more misliti one blagodati, ki je povzročena s tem, da stalno mesec za mesecem prinese pismonoša denar v hišo enemu več, drugemu manj, toda vedno točno kakor ura.

Seveda je zelo veliko ugovorov — najvažnejši pa gotovo pač ta, kako naj plačujem v Podporni odsek, ko mi še za življenje nič ne ostane. Res je, da je danes pomanjkanje silno veliko, da so življenjske potrebščine občutno drage, toda če se pomisli, da bi lahko prišlo še hujše in da je za marsikatero naših tovarišev in naših tovarišic že prišlo neprimerno hujše, potem moramo pač reči, da moramo prav zaradi tega, da se obvarujemo tega najhujšega, skrbeti za to, da ostanemo točni in redni plačniki prispevkov v Podporni odsek III. reda. Prav v časih stiske je blagodejni vpliv vpisa v Podporni odsek posebno močan in v oporo onim, ki so v njem vpisani ter čutijo odsek kot nekako drevo, ki jih podpira in varuje mnogih težav in bridkosti. Zato delujte za Podporni odsek in napravili boste dobro delo sebi in drugim.

2. Redna letna skupščina

Stavbne zadruga »Mirni dom«, z. z. o. j., bo v nedeljo dne 9. avgusta 1942 ob 5.30 popoldne v dvorani doma sv. Frančiška, Ljubljana VII, Černetova ul. 17, z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Branje revizorjevega poročila in rešitve revizijske zveze.
4. Odobritev sklepnega računa za poslovno leto 1941.
5. Sklepanje o uporabi poslovnega prebitka, oziroma o pokritju poslovne izgube.
6. Predlogi in pritožbe združnikov.
7. Sklepanje o razrešnici upravnemu in nadzornemu odboru.
8. Volitev upravnega odbora in namestnikov.
9. Volitev nadzornega odbora in namestnikov.
10. Slučajnosti.

Ako bi ta skupščina ob navedenem času ne bila sklepčna, bo pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki bo veljavno sklepala ne glede na število članov-zadružnikov.

Vabite se k udeležbi in opozorite tovariše in tovarišice na to skupščino.

Upravni odbor.

3. Predavanje o Podpornem odseku III. reda sv. Frančiška.

V nedeljo, 23. avgusta 1942 bo ob pol 6 popoldne v dvorani doma sv. Frančiška, Ljubljana VII, Černetova ul. 17, vsakoletno predavanje o namenih in ciljih Podpornega odseka, o njegovem stanju itd.

Vsi, ki se zanimajo za Podporni odsek III. reda, so na to predavanje iskreno vabljeni in lahko privedejo s seboj tudi vse take, ki se za to lepo socialno ustanovo zanimajo.

In naj molijo za mrtve...

škani vzgajali v slovenskem duhu. Bil je prvi magister novincev.

P. Benigna je odlikovala odkritosrčna pobožnost in globoko znanje. Latinščina mu je tekla v besedi in pismu. Privadil se je dobro angleščine, obvladal je skoraj vse slovanske jezike. Kar dobro je govoril francosko, nemščino in italijanščino pa je obvladal popolnoma. Bil je imenovan za generalnega vizitatorja italijanskih frančiškanov v Ameriki.

† P. Benigen Snoj O. F. M. Iz Amerike smo dobili poročilo, da je na ameriških Brezjah v Lemontu umrl p. Benigen Snoj. Bil je zlatomašnik in starosta slovenskih frančiškanov v komisariatu. Pokojni je vse svoje duhovniško življenje posvetil našim izseljencem. Blizu dvajset let je bil med našimi v Egiptu, skoraj trideset let pa v Ameriki. Nekaj let je preživel tudi v Sveti Deželi, od koder se ga spominjajo naši starejši jeruzalemski romarji.

V Ameriko je prišel med prvo svetovno vojno leta 1915. Šel je tja v poslanstvu provincialnega komisarja slovenskih frančiškanov v Ameriki. Poleg svoje službe v vodstvu komisariata se je vrgel na dušno-pastirsko polje med Slovenci v New Yorku, kjer je ustanovil faro sv. Cirila in Metoda, prav v sredi milijonskega mesta. Faro je vodil nad 10 let. Ko so si frančiškani oskrbeli prvi samostan na ameriških Brezjah v Lemontu in so tam začeli s šolo mladih klerikov, je prišel pater Benigen v Lemont k šoli, kjer je poučeval v bogoslovju. Ustanovil je slovenski noviciat za frančiškane, da so se mladi franči-

Slovincem v Johnstownu je pozidal farno cerkev sv. Terezije Deteta Jezusa. Zapustil je prelepe spomenike požrtvovalnega izseljeniškega duhovnika in Bog mu bo za vse bogat plačnik. Pokojni je bil rojen v Zagorju ob Savi l. 1867. na praznik vtisnjenja ran sv. Frančišku in zato je dobil pri krstu ime serafinskega svetnika. V red je stopil leta 1886., posvečen v mašnika pa je bil l. 1890. Dva njegova nečaka sta duhovnika ljubljanske škofije. P. Benigen! Počivaj v miru pri Mariji na ameriških Brezjah in prosi za nas pri Bogu!

† P. Anzelm Murn O. F. M. Že meseca novembra lanskega leta je umrl ravno tako v Ameriki slovenski frančiškan pater Anzelm Murn. Bil je eden med prvimi frančiškani, ki so šli v Ameriko za našimi ljudmi. Bil je župnik in misijonar. V Betlehemu je pozidal prekrasno cerkev sv. Jožefa za naše prekmurske Slovence. Več let je bil župnik tudi pri fari sv. Štefana v Chicagi. Za dobo treh let je bil prov. komisar. Zadnja leta je bolehal na Wilardu, kjer je umrl. R. I. P.!

† Vrhovec Gregor, upokojeni železniški uradnik — br. Jožef, ljubljanske tretjeredne skupščine — vnet častilec presv. Rešnjega Telesa, je dne 1. julija t. l. v 63. letu starosti nenadoma umrl v svoji rojstni vasi Horjul in bil tam pokopan. Naj v miru počiva!

† Ita Kleinmayr — Ljubljana. V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani je umrla 14. junija tretjerednica Ita Kleinmayr. V redu svetega Frančiška je bila 45 let. Sprejeta je bila v Mariboru l. 1897. Blizu 30 let je živela v Gradeu. Zadnja leta je bila v Ljubljani, kjer je dolgo bolehal, a je vse boleznij voljno prenašala in si tako očistila dušo za večnost. K tretjerednim shodom zadnja leta ni mogla hoditi zaradi bolezni in ker je skoraj popolnoma oglušela, pač pa so ji morali vedno razložiti, kaj se je pri shodu vršilo. Zvesta hčerka Frančiškova, počivaj v miru!

Umrli so prežalostne mučeniške smrti štirje duhovniki tretjeredniki. Bili so na strahovit način mučeni in umorjeni od slovenskih komunistov. Vsa Slovenija, ki še katoliško misli, bi morala kričati in na ves glas obsoditi zverinsko dejanje! Vsa slovenska zemlja bi morala biti v črno zavita od žalosti in gneva nad morilno slovensko tolpo, ki mori tiste, ki so vsa stoletja ohranjevali in zdrževali slovensko življenje. Komunisti! Žilo odvodnico hočete slovenskemu narodu prerezati, ko nam morite naše duhovnike! Kako se boste pred narodom in pred

Novak Henrik

Cvar Frañe

Nahtigal Franc

Komljanec Janko

zgodovino enkrat zagovarjali? Rotimo vas, prosimo vas: Nehajte s krvavimi dejanji, ne uničujte slovenskega naroda!

Tretjeredniki! Molite za pokojne, žalostno preminule naše duhovnike: za pokojna župnika g. Janka Komljanca in Franca Nahtigala in za pokojna kaplana Henrika Novaka in Franca Cvara. Naj mirno počivajo v neposvečeni zemlji!

V molitev se priporočajo pokojni udje ljubljanske tretjeredne skupščine: Kump Albina, Meglič Jožefa, Perme Helena, Sikole Helena, Pavlovec Marjeta, Čatar Ivana, Ferkulj Terezija, Pirman Uršula, Tonin Marija, Cerkovnik Elizabeta, Cedilnik Elizabeta — dolgoletna odbornica in zelo vzgledna tretjerednica, Glašič Marija, Huter Klementina, Kumer Franc, Škrbina Marija, Dacar Frančiška, Breznikar Jožefa, Fišar Uršula, Gaetani Gaeta, Marješič Marjeta, Westermajer Ana.

Nove knjige

Luč z gora. Malokatera knjiga je tako zmagoslavno šla med našo mladino, kot je Weiserjeva knjiga »Luč z gora«, ki jo je poslovenil škof. kanceler msgr. Jože Jagodić. Prva izdaja je bila takoj razprodana. Zdaj je izšla knjiga v drugi izdaji. Cene so: broširana 14, kartonirana 17, v platno vezana 21 lir. Predvsem mladina naj zopet seže po tej lepi knjigi!

Dr. Aleš Ušeničnik: Tomaža Kempčana »Hoja za Kristusom«. Izšla je v novi izdaji prekoristna knjiga »Hoja za Kristusom«. Priredil jo je dr. Aleš Ušeničnik. Ime izdajatelja ali prireditelja zagotavlja, da je to ena najboljših izdaj Tomaža Kempčana, kar smo jih Slovenci imeli in poznali. Knjigo vsakemu toplo priporočamo. O tej knjigi pravijo: Kjer koli na slepo srečo odpreš, tam je ravno tisto, kar hipno najbolj potrebuješ za svojo dušo. Knjiga stane na srednje finem papirju vezana 22 lir, na biblijskem papirju elegantno vezana 30 lir.

Izšla je knjiga »Samostansko življenje«. Prvih 15 razprav o samostanskem življenju ima poučen značaj. Posebnost knjige pa je 112 kratkih življenjepisov o tistih kapucinih, ki so delovali pri nas. Knjigo je spisal p. Mavricij Teraš. — Obsega 168 strani in stane 16 lir. Dobi se v vseh knjigarnah.

Dr. Anton Trstenjak: Metodika verouka. Očrt versko-pedagoške psihologije. Ljubljana 1941. Založila Ljudska knjigarna. Cena 42 oz. 47 lir. Knjiga je namenjena predvsem katehetom. Koristila in zanimala pa bo tudi širše kroge vzgojiteljev in vzgojeslovcev, ker je pisatelj posvetil posebno pozornost vprašanju, kako vpliva na otroke in mladostnike v verskem oziru okolje, v katerem živijo, in kako je treba podajati vzgojitelju nauk sv. vere, da doseže svoj namen: vzgojiti otroka v nadnaravno krepostnega človeka — drugega Kristusa. Vzgojitelj, ki bo skrbno prebral to knjigo in si bo prizadeval njena načela uresničiti pri vzgoji mladine, se bo obvaroval onih vzgojnih napak, ki morejo gojenca zaradi nepoznanja njegove duševnosti od vere in verskih vaj odvracati. Knjigo, ki je prva slovenska versko-pedagoška psihologija, toplo priporočamo vsem izobražencem, ki imajo visoko nalogo mladinske vzgoje.

Darovi

Za frančiškanske misijone: 20 lir: dr. Mirko Kejžar; 10 lir: Marolt Amalijsa; 8 lir: Neimenovana in 1.40 lire: Neimenovana — obe po p. Gabrielu.

Za armado sv. Križa: po 10 lir: Kos Ivana Frančiška, dr. Mirko Kejžar, Kokalj Marija; 3 lire: Neimenovana.

Za sklad Cvetja: 13 lir: Koler Jožefa; po 8 lir: preč. g. dr. Eržen Peter, Strajnar Matilda; po 7 lir: Sušmelj Ivana, Turk Fani; 4 lire: Wigele Marija; po 3 lire: Bugar Terezija, Jakše Pavla, Nagode Leopold, Suštar Terezija.

Vsem dobrotnikom Bog povrni z nebeškimi darovi!

Poverjeniki Cvetja

so pridobili novih naročnikov, in sicer:

8: Župni urad, Videm-Dobrepolje; 2: gdč. Lipovšek N., Lj.-Šiška; 1: Župni urad, Sv. Jurij, Grosuplje.

Novi naročniki

Preč. g. dr. Eržen Peter, Hočevar Katarina, Kaplan Marija, preč. g. Klun Janez, Krajec Frančiška, Lipovac A., Loretto Marija, Marolt Frančiška, preč. g. Mrkun Anton, Perme Marija, Prekratič Marija, Samec Julija, Sporar Ana, Sušnik Angela, preč. g. Šega Viktor.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom

v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6

(nasproti hotela Union)

sprejema hranilne vloge v vsaki višini
in jih najugodneje obrestuje

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

*Kraljica
Marija*

Anton Sfiligoj

Ljubljana

Franciškanska ulica (poleg frančiškanske cerkve)
ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, za 100 od Lir 4— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.